

Esperanto aktuell 2017/4

● Fundstücke! 130 Jahre Esperanto, und ich habe 125 Jahre davon nicht mitbekommen! ● La unua Zamenhof-monumento en Aŭstrio ● Protokoll der Bundesversammlung des Deutschen Esperanto-Bundes ● Esperanto denove en Woodstock!

Deutscher Esperanto-Bund e.V.

Germana Esperanto-Asocio r.a.

Amtsgericht Berlin VR 13651 B

www.esperanto.de/deb (Netzpräsenz)

gea.eo.tel (Kontaktdaten)

Bankkonto (por membrokotoj kaj donacoj) /

Bankverbindung (für Mitgliedsbeiträge

und Spenden): HELADEFIERB,

Sparkasse Odenwaldkreis,

DE 3250 8519 5200 4011 4571.

Spenden und Mitgliedsbeiträge für den

D.E.B. sind steuerlich abzugsfähig.

Oficejo / Geschäftsstelle:

Esperanto-Laden

Katzbachstr. 25, 10965 Berlin,

Leitung: **Sibylle Bauer**

030 / 5106 2935, 0800 336 3636

Fax: 030 / 4193 5413

sibylle.bauer@esperanto.de

Membropriorgado / Mitgliederbetreuung

DEB: 0800 - 3 36 36 36 – 21

DEJ: 0800 - 3 36 36 36 – 22

Briefpost senden Sie bitte, soweit keine andere

Anschrift angegeben, an die Geschäftsstelle. Sie

wird von dort elektronisch weitergeleitet. Die

angegebenen **Telefon-Durchwahlnummern**

sind nach der Rufnummer **0800 - 3 36 36 36** zu

wählen.

Estraro GEA / Vorstand DEB

Netzpost an / retmesaĝo al gea.fe@esperanto.de

Jedes Vorstandsmitglied ist individuell erreichbar

per E-Post-Adresse in der Form

vorname.name@esperanto.de.

Siehe auch estraro.gea.eo.tel

Prezidanto / Vorsitzender

Ulrich Brandenburg, Durchwahl: -5111

gea.prezidanto@esperanto.de

Vicprezidanto / Stellv. Vorsitzender

Andreas Emmerich, Durchwahl: -5112

Trezoristo / Kassenwart

D-ro Matthias Hecking, Durchwahl: -5113

Landaj ligoj / Landesverbände

Wolfgang Bohr, Durchwahl: -5114

Administrado / Verwaltung

Barbara Brandenburg

Publika agado kaj pliklerigado /

Öffentlichkeitsarbeit und Weiterbildung

Oliver Walz, Durchwahl: -5116

Retpaĝo, dissendolistoj / Internetauftritt,

Mailinglisten

Julia Noe, Durchwahl: -5117

Jugendvertreterin / GEJ-komisiito

Cornelia Luszczek, Durchwahl: -5118

Germana Esperanto-Junularo /

Deutsche Esperanto-Jugend

Michaela Stegmaier, Durchwahl: -5121

gej.prezidanto@esperanto.de

Komisiitoj / Beauftragte

esperanto.de/deb/beauftragte

Siehe auch gea.eo.tel

Gazetara parolisto / Pressesprecher

D-ro/Dr. Rainer Kurz, Plettenbergstr. 19,

70186 Stuttgart, 0163-3873785,

rainer.kurz@esperanto.de

Verantwortlicher für Öffentlichkeitsarbeit

Louis von Wunsch-Rolshoven,

Durchwahl: -111 • Fax Durchwahl: -112

louis.von.wunsch-rolshoven@esperanto.de

Medienecho

Hermann Kroppenber, Durchwahl: -5121

medienecho@esperanto.de

Libroservo / Bücherdienst

D-ro / Dr. **Wolfgang Schwanzer**,

Pfarrer-Seeger-Str. 9, 55129 Mainz, Durchwahl:

-5122, buchversand@esperanto.de, www.esperanto.de/buchversand

Printempa Semajno Internacia (PSI) /

Internationale Frühlingswoche

Petra Dückerhoff, Durchwahl: -62

psi@esperanto.de, www.esperanto.de/psi

Rondvojaĝoj / Rundreisen

Lars Sözüer, Durchwahl: -5123

rundreisen@esperanto.de

www.esperanto.de/rundreisen

Kontaktadresoj / Kontaktadressen

Julia Noe, Bergiselstraße 3, 79111 Freiburg

Pliaj adresoj / Weitere Adressen

Germana Esperanto-Junularo (GEJ) /

Deutsche Esperanto-Jugend (DEJ)

Katzbachstr. 25, 10965 Berlin,

030/4285 7899, Fax: 030/4193 5412

www.esperanto.de/gej (Netzpräsenz)

gej.eo.tel (Kontaktdaten)

Interkultura Centro Herzberg (ICH) /

Bildungszentrum des D.E.B.

Komisiitoj/Beauftragte: **Zsófia Kóródy**

(instruado), **Peter Zilvar** (klerigado kaj kulturo),

Grubenhagenstr. 6, 37412 Herzberg, die

Esperanto-Stadt, 05521/5983, Fax (05521) 1363,

Durchwahlen: -411 (Tel), -412 (Fax),

ich@esperanto.de, www.esperanto.de/ich

Germana Esperanto-Instituto /

Deutsches Esperanto-Institut

Prof. D-ro/Dr. **Martin Haase**, Lehrstuhl für

Romanische Sprachwissenschaft,

Uni Bamberg, Durchwahlen: -431 (Tel),

-432 (Fax), martin.haase@esperanto.de,

www.esperanto.de/dei

Germana Esperanto-Biblioteko /

Deutsche Esperanto-Bibliothek

p/a. **Karl Heinz Schaeffer**, Schulstr. 17, 73432

Aalen, Durchwahlen: -421 (Tel), -422 (Fax)

bibliothek@esperanto-aalen.de; www.esperantobibliothek.de

Fondaĵo FAME / FAME-Stiftung

Andreas Emmerich, estraro@fame-stiftung.de

(nur por FAME)

Stiftung Mondo

Hauptstr. 42, 64753 Brombachtal,

030/6920 4846-1, stiftungmondo@gmail.com,

Bankkonto: 151100004, Volksbank Stuttgart eG,

BLZ 600 901 00.

Spenden sind steuerlich abzugsfähig.

Aŭstria Esperanto-Federacio /

Österreichischer Esperanto-Verband

aej@esperanto.at, www.esperanto.at

Aŭstria Esperanto-Junularo /

Österreichische Esperanto-Jugend

Weissgerberlande 30-36/5/11, 1030 Wien,

aej@esperanto.at, <http://aej.esperanto.at>

Esperantomuzeo Vieno /

Esperantomuseum Wien

Palais Mollard, Herrengasse 9, 1010 Wien,

+43/1/53410-731, Postanschrift: Österreichische

Nationalbibliothek, Josefsplatz 1, Postfach 25,

1015 Wien, plansprachen@onb.ac.at, www.onb.ac.at/sammlungen/plansprachen/index.htm

UEA-ĉefdelegitoj kaj perantoj / Bundesbeauf-

tragte des Esperanto-Weltbundes UEA

Germanio / Deutschland

D-ro / Dr. **Wolfgang Schwanzer**, Adressen siehe

mittlere Spalte: Libroservo/Bücherdienst

Aŭstrio / Österreich

Leopold Patek, Martinstr. 104/38,

3400 Klosterneuburg, Postel. +43/66473611289,

aon.913548977@aon.at

Esperanto aktuell

ISSN 0942-024 X, 33. Jahrgang

Eldonisto / Herausgeber

Deutscher Esperanto-Bund e.V.,

der Vorsitzende (v.i.S.d.P.)

Redaktista teamo / Redaktion:

Stano Marček (Martin/Slovakio),

Yashovardhan Singh, Im Johannistal 23, 42119

Wuppertal. Durchwahl: -541

Kunlaborantoj / feste Beiträger:

Uwe Stecher (Österreich, El la mondo),

Hermann Kroppenber (Medienecho),

Utho Maier (Bibliotheken), Peter Zilvar (ICH)

Presejo / Druck

Alfaprint, Martin, Slovakio

Esperanto aktuell kun *-kune-* havas ses

numerojn jare kaj estas abonebla ĉe la oficejo

(vidu maldekstre supre) por 18 €

(de eksterlando: 24 €) jare.

Esperanto aktuell mit *-kune-* erscheint

sechs Mal pro Jahr. Abonnierbar bei der

Mitgliederbetreuung (s.o.). Abonnement: 18 €

(Ausland: 24 €) jährlich; für ordentliche

Mitglieder im Beitrag enthalten.

Anoncoj / Anzeigen:

Skribu al / Schreiben Sie an: deb@esperanto.de

Kontribuoj / Beiträge

Bv. sendi viajn kontribuojn (en formato *.doc

a.s.) al ea@esperanto.de, por n-ro 2017/5 ĝis la

15-a de septembro 2017. Paperaj kontribuoj nur

esceptkaze, tiam al Yashovardhan Singh (vidu

supre). Senden Sie Ihre Beiträge bitte (im Format

*.doc o.ä.) an ea@esperanto.de, für Nr. 2017/5 bis

zum 15. September 2017. Papierbeiträge nur im

Ausnahmefall, dann an Yashovardhan (s.o.).

Esperanto aktuell aperas ankaŭ por blinduloj, danke al Uwe Stecher el Aŭstrio: en DOC-formato, kun priskribo de la fotoj.

Interesiĝantoj skribu al punktor@live.at

Karaj legantoj,

hieraaŭ mi revenis de la 102-a Universala Kongreso. La korea ĉefurbo Seulo dum unu semajno ankaŭ estis „ĉefurbo de Esperanto“, kiel diris la UEA-prezidanto Mark Fettes en sia enkonduka prelego. Partoprenis preskaŭ 1200 esperantistoj el ĉirkaŭ 70 landoj. Kiel kutime dum Universala Kongreso okazis amaso da paralelaj programoj. La ĉefa temo „Turismo kaj evoluo – Vojo al daŭripovo“ konformis al prioritato deklarita fare de UN por la nuna jaro. Per aro da prelegoj kaj „scienca kafejo“ al la programo kontribuis la tradicia Kongresa Universitato. Fakaj kunsidoj direktiĝis al plej diversaj celgrupoj: de nefumantoj ĝis „Esperanta Sumoo“. Por komencantoj okazis paroligaj kursoj. Koreaj esperantistoj informis en serio de prelegoj pri sia lando kaj klopodis konatigi nin kun la bazoj de la korea lingvo. La ekskursita programo estis dediĉita al la plej vidindaj aŭ politike plej interesaj partoj de la lando (mi mem partoprenis en ekskurso al la inter-korea landlimo). Okazis „pontkunveno“ de esperantistoj kaj koreiaj parlamentanoj pri la perspektivoj por reunuiĝo de la lando en la domo de la nacia parlamento. Jen nur kelkaj impresoj pri la riĉega programo de la kongreso. Kvankam streĉa – precipe sub la kondiĉoj de la ŝvitiga somera klimato en Seulo – tiu semajno denove pruvis la utilecon de nia komuna lingvo kaj la viglecon de la movado. Certe multaj ŝatintus daŭrigi kaj simple ĝui la etoson. Sed venis la tempo por konkludi.

Mia unua konkludo: finiĝis la „eŭrocentrismo“, kiun oni foje riproĉis al la Esperanto-movado. La plej granda grupo de aliĝintoj (pli ol 240) venis el Koreio mem, kie funkcias tre aktiva loka movado. Partoprenis ankaŭ – laŭ listo en la kongresa libro – 187 japanoj kaj 114 ĉinoj: do kongreso kun tre forta kaj ĉie videbla azia elemento. Kaj impresis ne nur la nombroj, sed ankaŭ la sukcesoj, kiujn niaj gekolegoj povis demonstri. Mi jam menciis la „pontkunvenon“ pri koreia reunuiĝo: ĝi verŝajne ne signifas proksimigi la deklaran celon, sed ja vekis grandan publikan atenton. Sukceso de ĉinaj esperantistoj estas la „UNESKO-Kuriero“, kiu nun regule aperas ankaŭ en Esperanto, danke al financa subteno de la ĉinia registaro.

Dua konkludo: la Esperanto-komunumo moderniĝas, sed la movado ankoraŭ ne estas sufiĉe bone organizita por plene profiti de la novaj medioj, kiuj komencis ŝanĝi la kutimojn de Esperanto-lernado. Multegaj intertempe lernas la lingvon per interretaj kursoj, multaj eĉ ekzameniĝas. „Amikumu“ prezentas eblecon per interreto rapide trovi Esperanto-parolantojn proksime kaj malproksime. „Ekparolu“ estas programo por aktivigi la partoprenintojn de interretaj kursoj: ĝia bazo estas organizita skajpa kontakto inter „genevoj“ kaj „geonkloj“ – libervoluloj el la tuta mondo, kiuj instigas paroli kaj korektas erarojn. Ni povas ĝoji pri tiu kreskanta intereso, sed devas daŭre atenti kiel vivteni la Esperanto-movadon, sen kiu ankaŭ la lingvo mem riskus perdiĝi. Alia efiko de moderniĝo estas la principe decidita enkonduko de „reta“ membreco en UEA je reduktita tarifo.

Kaj tria konkludo: la kultura riĉeco de la Esperanto-movado apenaŭ ie tiom videblas kiel dum la Universala Kongreso. Ĉu teatraĵoj, ĉu muziko aŭ partopreno en la belartaj konkursoj: la Esperanto-medio profitas de sia tutmondeco kaj ankaŭ kulture fariĝis verŝajne pli vigla ol tiu de naciaj lingvoj kun komparebla nombro de parolantoj.

Jen miaj iom optimismaj konkludoj post reveno de la UK. Mi ĝojas diskuti ilin kun vi en la venontaj monatoj – por partoprenigi vin en tiu optimismo, sed ankaŭ ĉar la menciitaj defioj koncernas nin ĉiujn.

Ulrich Brandenburg
(Prezidanto de GEA)

Enhavtabelo/Inhalt

1: Sibille Bauer prizorgas la Berlinan GEA-oficejon (legu sur la p. 12)

2: Adresoj

3: Germana Esperanto-Asocio:
Karaj legantoj! Enhavtabelo

4-5: Interkultura Centro Herzberg:
Arbara lernejo. Kleine Feier „11 Jahre Herzberg - die Esperanto-Stadt“. 12-a TORPEDO en Herzberg am Harz. 170 gimnazianoj informitaj pri Esperanto

6-9: Aŭstria Esperanto-Federacio:
En Svitavy kontraŭ Babelo. La unua Zamenhof-monumento en Aŭstrio. Filozofias Koloroj en Vieno. Forpasis Umberto Eco kaj Telemax (Dr. Robert Löffler). Mein kleiner Wiener Sprach-Komplex Bericht über eine Heilung. Korespondpeto

10-11: El fakaj ligoj: Informstando ĉe la Evangeliaj Ekleziotagoj en Berlin. Preĝi en Esperanto. Tradukantoj serĉataj por grava revuo. Verbandsrat des Deutschen Esperanto-Bundes am 28./29. Oktober 2017 in Herzberg (Harz): Seminar zur Öffentlichkeitsarbeit

12-15: Germana Esperanto-Asocio:
Fundstücke! 130 Jahre Esperanto, und ich habe 125 Jahre davon nicht mitbekommen! Protokoll der Bundesversammlung des Deutschen Esperanto-Bundes e.V am Sonntag, 04.06.2017 in Freiburg.

16-18: Medienecho

19-21: El la mondo

22: Kalendaro

23-24: Intervjuo: Warum wurde Esperanto verfolgt?

25-27: El bibliotekoj kaj arkivoj
Folge 33: Bialystoker Skandalchen um Zamenhof-Comic; das neue Urheberrecht

28-29: ~~kune~~ – revueto de Germana Esperanto-Junularo: Sinprezento: Michaela Stegmaier. PEKO 2017. Neuer Jugendstammtisch in Herzberg. Pri KEKSO en Würzburg

30: Renkontiĝoj: Poliglota renkontiĝo. Esperanto denove en Woodstock!

31: Recenzo: Ed Borsboom: *Kie miozotas memor*

32: Fotoj el Multkultura Vilaĝo Esperanto dum la 23-a Woodstock-festivalo en Pollando

Unu el la plej sukcesaj programeroj estis la preskaŭ tuttaga teatro-metiejo kun komune ellaborita „nigra teatraĵo“ per helpo de ultraviolaj radioj. La urba junulgvigantino Sarah Hoffmann kune kun Michaela ellaboris interesan vesperan prezentadon en la „Domo de la Gastoj“ en Herzberg-Siebert. Ĉiuj junulinoj el ambaŭ urboj kunaktoris. Estis gaja vespero. La magia vorto „ESPERANTO“ estis la kerntemo.

Venis gastoj, geamikoj, lokuloj kaj eĉ la urbestro Lutz Peters aperis kaj ĝojis pri la eksterordinara kulturprogramo.

Certe vi ankoraŭ legos kaj aŭdos pri la unika bilaterala junularsemajno, eble la plej sukcesa en la 12-jara SALO-historio. En julio 2018 sekvos la 13-a SALO-evento.

Arbara lernejo

En sinsekvo jam de 12 jaroj ni organizas la t.n. Someran Arbaran Lernejon, ĝemelurban semajnon por gejunuloj el Herzberg am Harz & Górá/PL.

En julio 2017 SALO-12 okazis en Herzberg-Siebert. Flanke de Górá gvidis ĝin la instruistino Lidka Nowak kaj Iwona kaj flanke de Herzberg - la Esperanto-urbo Zsófia Kóródy kaj Michaela Stegmaier (prezidantino de GEJ).

Pli kaj pli la gejunuloj el ambaŭ urboj amikiĝas. Tio estas bela potencialo por la estonteco.

Estis pleneta semajno, ekzemple ĉiuj fariĝis „Esperanto-skoltoj“ post plenumoj de diversaj taskoj kaj promesoj. Ĉiu ricevis verdan skoltan koltukon (tio estas aparta rakonthistorio) kun etaj sed esprimriĉaj simboloj rilate al la akiritaj poentoj.

Okazis ekskursoj al Braunschweig kun esperantlingva urbogvidado fare de d-ro Wilfried Hinrichs kaj al bela naĝejo en Bad Lauterberg.

Kleine Feier „11 Jahre Herzberg - die Esperanto-Stadt“

Es ist schon ein guter Brauch, alljährlich an den Beschluss des Stadtrates Herzberg am Harz vom Juli 2006, nämlich der Stadt den Beinamen „-die Esperanto-Stadt“ zu geben, zu denken.

Verschiedene Kulturaktionen und ein Grillfest im „Esperanto-Garten“ des Interkulturellen Zentrums Herzberg wurden durchgeführt. Trotz starken Regenwetters waren viele Teilnehmer erschienen, u.a. auch aus Bulgarien, den Niederlanden, Polen und der Schweiz. Gemeinsam wurden viele bekannte Volkslieder gesungen und es wurde viel musiziert und gelacht.

Wegen besonderer langjähriger Leistungen für Esperanto und Herzberg wurden Andreas Emmerich als langjähriger Stellvertretender Vorsitzender des Deutschen Esperanto-Bundes, Zsófia Koródy vom Vorstand des Esperanto-

Zentrums, Michaela Stegmaier (neue Vorsitzende der Deutschen Esperanto-Jugend) und Ursula Zilvar als Vorstandsmitglied durch den Vereinsvorsitzenden mit der Herzberger Stadtwappenmedaille „Esperanto-urbo“ ausgezeichnet. Diese wertvolle Medaille aus Bronze wurde von dem Dresdner Medailleur Peter Götz Güttler kreiert. Die Geehrten freuten sich über diese Überraschung.

Peter Zilvar hob hervor, dass Herzberg am Harz wegen der Aktivitäten rund um Esperanto immer bekannter wird, sogar in Massenmedien im fernen Mexiko und in den Golfstaaten wurde unlängst ausgiebig über Herzberg - die Esperanto-Stadt und das Zamenhofjahr 2017 berichtet. Das schöne Herzberger Zamenhof-Denkmal wird immer mehr von den Medien genutzt.

Die zwölfte Begegnung mit Jugendlichen aus den Partnerstädten Góra/Polen und Herzberg am Harz und Sommer-Esperantokurse sowie offizielle Sprachprüfungen nach dem Anspruchsprofil B1 und C1 nach dem Europäischen Referenzrahmen (GER) sind ebenfalls in den letzten Wochen erfolgreich organisiert worden. Man will in den nächsten Jahren verschiedene Kulturangebote ausbauen.

12-a TORPEDO en Herzberg am Harz 29.09. - 03.10. 2017

La ĉi-jara ĉeftemo: „Plibonigo de lingvaj konoj kaj movada spertiĝo.“ Ĉefprelego fare de profesorino Sabine Fiedler el Leipzig pri la grava temo: „Frazologio en Esperanto – kun komparoj de parolturnoj en diversaj lingvoj“.

Plie prelegos Zsófia Kóródy pri komparoj de ĉeestaj kaj interretaj kursoj, pri lingvaj ludoj kaj instruhelpiloj kaj pri nuntempaj Esperanto-movadaj temoj.

Petro Zilvar gvidos metiejon pri tradukado de tekstoj el diversaj sciencaj kaj fakaj branĉoj, pri pluklerigado de kompetentaj faktradukistoj kaj pri malfacilaĵoj traduki kanttekstojn al Esperanto.

Al la evento alvenos ankaŭ gekolegoj, geamikoj el nia pola ĝemelurbo Góra.

Krome: Samtempe okazos KEKSO, la klerigevento de Germana Esperanto-Junularo sub gvido de Michaela Stegmaier.

Kompreneble okazos ekskursoj en la bela turisma regiono de la Harz-montaro kaj ni vizitos interesajn muzeojn.

Kelkajn tagojn antaŭ la 29-a de septembro 2017 komenciĝos la trilanda projekto Erasmus+ en Herzberg-Sieber. Venos delegacioj el Pollando, Slovakio kaj Germanio kaj ili partoprenos ankaŭ la TORPEDO-eventojn.

Gvidos la eŭropan seminarion i.a. Halina Komar (PL), Katalin Kováts (NL), Petro Baláz (SK) kaj Zsófia Kóródy (DE).

Bonvolu baldaŭ aliĝi per esperanto-zentrum@web.de. Pli da detaloj sur nia hejmpaĝo: esperanto-urbo.de/ Programoj 2017 aŭ rekta alirvojo: <http://esperanto-urbo.de/page.php?pid=37116745>.

170 gimnazianoj informitaj pri Esperanto

Komence de aŭgusto 2017 komenciĝis la nova lernoĵaro en Malsupra Saksio.

En la EMA-Gimnazio en Herzberg am Harz – la Esperanto-urbo okazis aparta informhorso por ĉiuj lernantoj de la 5-a kaj 6-a klasoj pri posttagmezaj okupoj, libere elekteblaj fakoj.

Al la evento – dank' al la bona kunlaboro de Interkultura Centro Herzberg kaj la Gimnazio – ni ricevis inviton por prezenti Esperanton, ja ni denove planas oferti Esperanto-fakrondon.

En la informhorso partoprenis ĉ. 170 gelernantoj (kaj iliaj instruistoj), inter ili lernantino, kiu fine de junio 2017 jam ĉeestis feriotempan Esperanto-kurseton en la Esperanto-Centro.

Zsófia Kóródy
AGEI-prezidanto

En Svitavy kontraŭ Babelo

La 9-an kaj la 10-an de majo 2017 okazis en Svitavy, Ĉeĥio, du sinsekvaj aranĝoj en la Esperanto-Muzeo. Ili ambaŭ havis kiel la ĉefan parton inaŭguron de la nova ekspozicio nomata „La Homo Kontraŭ Babelo”.

La kialo estis, ke vendrede la 9-an de majo ĝi estis enkadre de la Muzea Nokto por neesperantista publiko en la ĉeĥa, sed sabate la 10-an temis pri internacia aranĝo por esperantistoj nature en Esperanto.

La ekspozicio estas dediĉita ĉefe al ĉi-jaraj jubileuloj de la Esperanto-movado, nome al la iniciatinto de Esperanto L. L. Zamenhof kaj du elstaraj ĉeĥaj pioniroj, Francisko Valdomiro Lorenz (1872-1957), poligloto scipovinta 104 lingvojn, kiu en la jaro 1890, kvankam malriĉa studento, proprakoste eldonis la unuan lernolibron de Esperanto por ĉeĥoj kaj kiel 20-jarulo elmigris al Brazilo, kie li vivis kaj verkis ĝismorte. La dua estas pedagogo Theodor Čejka (1878-1957), la aŭtoro de lernolibroj kaj unuaj vortaroj, sed ankaŭ eldoninto de la unuaj Esperanto-gazetoj en Ĉeĥio.

Aktualigita estas ankaŭ la „daŭra“ parto de la ekspozicio. Jen ekzemple unu de novaj unikaĵoj: Identecmalkovro de kelkaj eksterlandaj korespondamikoj de Eduard Skála el la jaroj 1908 ĝis 1913, inter ili la tiam 15-jara princo Adalberto, estonta reĝo Georgo la Sesa kaj patro de la brita reĝino Elizabeto la Dua.

Ĉi-jare en Svitavy koincidis la Muzea Nokto kun la Preĝeja Nokto, tial estis malfermitaj kaj senpage alireblaj ne nur la Esperanto-muzeo kaj la Urba muzeo kaj galerio (parenteze: ene de ĝi estas daŭra ekspozicio pri la plej konata naskito de Svitavy kaj savinto de multaj judoj Oskar Schindler), sed ankaŭ kvin preĝejoj – ĉie kun riĉa programo, preparita por la vizitantoj.

La inaŭguro de la ekspozicio do okazis dufoje: vendrede en la ĉeĥa, sabate en Esperanto, kun similaj programoj. Krom propra inaŭguro de la ekspozicio kun enkondukaj vortoj de la ĉefaranĝanto de la ekspozicio Pavla Dvořáková, okazis du prelegoj. Petro Chrdle parolis pri la vivo kaj verko de F. V. Lorenz, kio estis sekvata de lanĉo de du lingvaj versioj de la verko fare de prof. Vlastimil Novobilský, eldonita de la eldonejo KAVA-PECH, „F. V. Lorenz. Atesto pri la vivo kaj verko de eksterordinara homo“, kiun el la ĉeĥa originalo esperantigis Margit Turková. Jano Vajs (SK) prezentis

Prezidantino de Ĉeĥa Esperanto-Asocio Libuše Hýblová, Petro Chrdle kaj Martin Stuppňig. Foto: Vlado Škuta.

siajn travivaĵojn en Nepalo dum la Himalaja renkontiĝo. La sabatan programon, jam en Esperanto, riĉigis Bernhard Tuidar, kiu prezentis la Esperanto-Muzeon en Vieno, kaj Laŝa Ĉaĥunaŝvili el Kartvelio, momente staĝanta en Slovakio ĉe E@I, prezentinta la retejon *zamenhof.info*, kiu prezentas nian majstron jam en multaj lingvoj. Riĉaj estis ankaŭ la vesperaj programoj. Vendrede, kadre de la kultura vespero, preparita de la svitavanoj, al la loka publiko prezentiĝis ankaŭ L. L. Zamenhof en plenumo de Jan Řepa. Sabate okazis koncerto de la muzikgrupo Noproblem, kiu kantas ankaŭ en Esperanto. Dum la koncerto estis lanĉita ĝia dua kompakta disko en Esperanto.

Inter la ĉeĥa publiko, vendrede, ĉeestis ankaŭ la urbestro kaj bibliotekistino de la urbo Vrdu, al kiu nun apartenas la naskiĝvilaĝo de F. V. Lorenz Zbyslav. Ili post la prelego pri Lorenz tuj surloke mendis ĝin ankaŭ por lia naskiĝloko kaj eĉ trovis por ĝi konkretan aŭtunan daton. La sabatan Esperanto-parton ĉeestis krom ĉeĥaj esperantistoj ankaŭ eksterlandaj gastoj el Aŭstrio, Ĉinio, Francio, Japanio, Kartvelio, Pollando kaj Slovakio. Ambaŭ tagojn ĉeestis ankaŭ Martin Stuppňig (AT), kiu prezentis sian verkon „Home en senhomeco. Militimpresoj“.

La nuna ekspozicio daŭros ĝis septembro 2018, kiam ĝin anstataŭigos ekspozicio omaĝe al la dekjariĝo de la muzeo. Pli da informoj kaj fotoj troveblas ĉe www.muzeum.esperanto.cz. Eksterlandaj gastoj estas ĉiam bonvenaj. Ja ne nur la menciitaj du muzeoj, sed ankaŭ la urbo kaj ĝia ĉirkaŭaĵo havas multon interesan por oferti. Planante vian viziton bonvolu anonciĝi anticipe ĉe muzeo@esperanto.cz. La plej proksima okazo por ĝui en Svitavy Esperanto-etoson estos ekde la 22a ĝis la 29a de septembro, kiam tie okazos Internacia Esperanto-Renkontiĝo.

Petro Chrdle

La unua Zamenhof-monumento en Aŭstrio

La unua Zamenhof-monumento en Aŭstrio troviĝas en Wörgl [Wergl], Tirol, antaŭ la stacidomo.

La solena inaŭguro okazis la 27-an de julio 1952 precize je la 10.30 h, disaŭdigata de Radio-Innsbruck, per saluta alparolo de la komitata honorprezidanto, s-ano kortega konsilisto Hugo Steiner.

Li skizis la estiĝon de la monumeto kaj esprimis al ĉiuj akcelintoj de la prokjekto dankon de la komitato. La iniciatinto de la monumeto Hans Steiner esprimis sian ĝojon pri la sukcesa efektiviĝo de sia plano kaj dankis al ĉiuj helpintoj kaj subtentintoj. La senvualigon de la blankmarmora busto de nia majstro faris s-ro viclandestro Mayr. Ĝi estis kovrita per la Esperanto-flago. Post subskribo kaj enmurigo de la inaŭgura dokumento la urbestro de Wörgl kom. kons. Martin Pichler transprenis la monumenton sub la protekton de la urbo, dankante al la komitato pro distingo de la urbo per la unua monumento tia en nia ŝtato. S-ano Theodor Ohnesorge, la artista skulptisto, esprimis sian ĝojon, ke li povis dediĉi sian kapablon al la honorado de unu el la plej eminentaj amikoj de la homaro. Fragmento el *Aŭstria Esperanto-Revuo* julio/aŭgusto 1952. Pli da informoj ĉe Informletero: http://ftpmirror.your.org/pub/wikimedia/images/wikipedia/eo/a/ab/Informletero_07_19520001.pdf.

Germanlingva artikolo pri la evento troveblas ĉe Vivomondo: http://www.vivomondo.com/de/vivowiki/inhaltsverzeichnis/einrichtungen/zamenhof_denkmal

En la jaro 2008, post la novformado de la monumento, okazis festkunveno. Germanlingva artikolo pri la festkunveno troviĝas ĉe Vero-online-info: <http://vero-online.info/page.php?id=880>. **Leopold Patek**

Esperantistoj ĉe la Zamenhof-monumento en Wörgl
Fotoj: Veronika Spielbichler

Filozofias Koloroj en Vieno

La 24-an de majo 2017 okazis en la galerio Steiner (Kurrentgasse 4, 1010 Vieno) inaŭguro de la ekspozicio „Filozofias Koloroj” de la japana pentristino Misa Aihara (<http://www.5d.biglobe.ne.jp/~uam53283/>).

Antaŭe la verkistino informis esperantistojn en Vieno pri tiu aranĝo kaj invitis ilin veni. La artistino pentras grandformatajn abstraktajn pentraĵojn, dominata je lumantaj koloroj.

Ŝi titolas ĉiun pentraĵon en Esperanto kaj la japana. Ĉar sinjorino Aihara ne sufiĉe scipovas la anglan por

fari paroladan en ĉi tiu lingvo, ŝi preferis fari sian inaŭgurparoladon en Esperanto, tradukata samtempe per samideano Uwe Stecher.

Bedaŭrinde, la galeriistino, sinjorino Steiner, kredis ke la pentristino parolis japane kaj dankis al la tradukisto Stecher pro liaj bonaj konoj de la japana. Sed ĉeestantaj esperantistoj povis korekti tiun malgrandan eraron.

Kurt Lhotzky

Forpasis Umberto Eco kaj Telemax (Dr. Robert Löffler)

La fama kultursciencisto kaj aŭtoro prof. Umberto Eco mortis lastjare la 19-an de februaro, 84-jara. Samjare la 27-an de decembro ankaŭ la kulturkolumnisto de la aŭstra taggazeto kun la plej granda eldonkvanto (preskaŭ miliono da ekz.) „Kronenzeitung“, d-ro Robert Löffler, kiu prizorgis sian kolumnon TELEMAT eĉ ĝis sia forpaso en la aĝo de 85 jaroj.

Kio ligas ambaŭ personecojn? Krom ilia erudicio du anekdotoj: En la eldono de la 22-a de junio 2000 Telemax (TMX) raportas pri televida elsendo okaze de la Longa Nokto de Muzeoj, en kiu oni ankaŭ montris scenon el la Esperantomuzeo en Vieno. Li mencias simpatian sinjorinon, kiu asertis pri sia figuro „sufiĉa in“. Li interpretis tion per „Genügend drin!“. Nun en la originala lingvo la daŭrigo: „Ihr Tmx ist ein großer Freund des Esperanto-Gedankens, er spricht aber diese Sprache nicht. Doch was ich in die Aussage der Dame hineininterpretiere, bringt mich auf die Frage: Eignet sich Esperanto auch zur Pikanterie? Ist Liebesgeflüster auf Esperanto möglich? Liebe Leute, der Ruf von Esperanto unter den Laien ist: Man kann damit nach einer Gasse fragen ..., man kann damit etwas zu trinken ordern. Doch wie steht es mit der Poesie, mit dem Intimen? Was heißt Schamhaar auf Esperanto? Ich weiß es nicht. Außer der Vermutung mit der Dame habe ich freilich noch ein Indiz, dass Esperanto über die Bierbestellung weit hinausgehen muss. Ich kenne ein Wort, „ekruĝi“. Gesprochen ekrudschidschi, und das heißt „plötzlich rot werden“. Nun wird sich der Leser schon seinen Teil denken ...“

La konjekto de Tmx kondukas al sceno en la Universitato Parizo VII, kie Umberto Eco parolis pri lingvoj, ankaŭ pri planlingvoj. En tiu tempo li ankoraŭ havis la saman opinion pri Esperanto kiel la laikoj menciitaj antaŭe de Tmx. Tion li esprimis per retorika demando: Ĉu iu el vi jam amoris per Esperanto? Anstataŭ la atendita aplaŭda ridado de la studenta publiko iu studentino ekstaris kaj tre ĉarme protestis: „Mais oui, professeur, moi même!“ (Sed jes, profesoro, mi mem!). Oni diras, ke tio renversis la opinion de Umberto Eco pri la viveco kaj kapableco de Esperanto, kiun li poste dokumentis en siaj publikaĵoj. Ambaŭ anekdotoj demonstras, ke jes eblas liberiĝi de antaŭjuĝoj.

Hans Michael Maitzen

Mein kleiner Wiener Sprach-Komplex

Bericht über eine Heilung

Mit Menschen zu reden nimmt den größten Teil meiner Arbeit ein. Das geschieht in meiner Muttersprache, dem Wienerischen, bestenfalls in einer schlampigen Variante der österreichischen Umgangssprache.

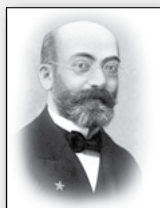
Das gelang bis jetzt sehr gut - auch mit jenen Einwanderern vom Balkan oder aus Asien, die ja meistens großes Interesse haben, hier Fuß zu fassen. Doch in den letzten Jahren werde ich immer öfter mit dem gesprochenen Standarddeutsch von Gesprächspartnern konfrontiert, die von Deutschland nach Österreich einwanderten. Ihre Ausdrucksweise klingt für uns ungewohnt hart, sehr direkt und wirkt dadurch oft unfreundlich. Und zum Schluss kommt immer das unvermeidliche „tschüss“ geschossen (Herrschaftszeiten, denk ich mir, wir sind nicht per du, hier verabschiedet man sich mit „Auf Wiederseh'n“, „Wiederschau'n“, „Pfiat Gott“, ...). Aber wäre es nur das: Da in Deutschland Dialekte immer mehr vom Aussterben betroffen sind, haben meine bundesdeutschen Gesprächspartner eine größere Sprachgewandtheit, einen größeren Wortschatz im Standarddeutschen - immer öfter bleibt mir das Gefühl, mich ungeschickt und primitiv ausgedrückt zu haben: Mein kleiner Wiener Sprachkomplex.

Doch dann kam die Rettung in Form eines Infobriefs des VDS: In der Neuen Zürcher Zeitung geht es um den „kleinen Komplex“ der Schweizerdeutschen besonders bei der Aussprache des Hochdeutschen. „Man höre nur, wie manche gestandene Parteivertreter im Bundesparlament radebrechen oder wie wir in Debatten mit nördlichen Nachbarn verstummen angesichts von deren Eloquenz“, schreibt Urs Bühler. Er plädiert dafür, selbstbewusster aufzutreten und besonders beim Wortschatz schweizerdeutsche Eigenarten zu pflegen.

Danke, liebe Eidgenossen! Hiermit bitte ich alle meine bundesdeutschen Gesprächspartner um Verständnis, dass ich ab jetzt die hier übliche Ausdrucksweise verwende und bei meiner Muttersprache bleibe. Ein österreichischer, unzeitgemäßer Chauvinismus liegt mir fern; viel mehr bedeutet der Reichtum regional unterschiedlicher Sprachgepflogenheiten - befreit vom verarmenden Einheitsbrei der Massenmedien - ein wichtiges Kulturgut für mich. Dafür wird mich auch Euer ständiges „tschüss“ nicht mehr stören und ich freue mich schon auf meine nächsten Urlaube in Deutschland, um die Ausdrucksstärke norddeutscher Dialekte zu erleben.

Doch was hat das Ganze mit Esperanto zu tun? Das von Esperantisten oft gehörte Argument, dass die Internationale Sprache eine Kommunikation auf gleicher Augenhöhe ermögliche, wird bestätigt, wenn man erkennt, dass selbst unter Benutzern verschiedener Varietäten ein und derselben Sprache oft ein unangemessener Vorteil des Gesprächspartners wahrgenommen wird. Umso mehr muss dieses Argument für die Sprecher verschiedener Muttersprachen gelten. Unseren Mitmenschen die Vorteile von Esperanto sachlich - am besten durch persönliche Erlebnisse - zu schildern, darf uns niemals ermüden. **Uwe Stecher**

Zamenhof-Festo 2017

Aŭstria Esperanto- Federacio informas, ke la ĉi-jara tradicia Zamenhof-Festo okazos en la Pola Instituto en Vieno sabaton, la 2-an de decembro 2017.

Detalan programon ni publikigos en la interreto ĉe www.esperanto.at kaj cetere ĉiu membro ricevos inviton. Se vi volas kunlabori, bonvolu kontakti nin per aef@esperanto.at

Korespondpeto

Mi estas 76-jara esperantisto, emerita fervojisto, edziĝinta, kaj mi tre ŝatas korespondi kun diverslandaj gesanoj pere de klasikaj surpaperaj leteroj. Mi serĉas korespondemulon en via lando, kaj tial mi petas vin, ĉu estus eble prezenti mian korespondpeton en *Esperanto aktuell*. Mi kolektas poŝtmarkojn kaj bildkartojn, kaj deziras korespondi pri diversaj temoj. Mi respondos al ĉiu, ankaŭ al komencanto. Elkore dankante pro via favoro mi salutas vin amike. Pavel Štastný, U Dekanky 1648/12, CZ-140 00 PRAHA 4, Ĉeĥa Respubliko.

Informstando ĉe la Evangeliaj Ekleziotagoj en Berlin

Denove „Esperanto-Liga für Christen in Deutschland“, Germana sekcio de Kristana Esperanto-Liga Internacia, havis Esperanto-informstandon ĉe Germanaj Evangeliaj Ekleziotagoj, ĉi-jare de la 24-a ĝis la 28-a de majo en Berlin.

Por tio multaj obstakloj estis venkendaj: Hedwig Fischer, kiu zorgis pri la necesaj burokrataĵoj, ne povis persone veni al Berlin, la elspezoj kreskas de jaro al jaro nun al preskaŭa nepageblo, kaj mankis moderna informmaterialo, kvankam la oficejo de Germana Esperanto-Asocio povis liveri iom.

Jam la antaŭan aŭtunon Hedwig Fischer sendis helpopeton al Berlinaj Esperantistoj. Fine estis kelkaj veteranoj, kiujn volis gvidi Alois Eder (Gärtringen), sed tiu retiriĝis lastminute pro malsano de la edzino. Lian taskon praktike transprenis Gerhard Hofmann, kiun subtenis lia filo Ullrich. Gerd Bussing kaj Peter Bäß helpis, munti la standon, kaj deĵoris ankaŭ Hartmut Mittag kaj d-ro Philipp Sonntag. Ke la vandoj de la stando estis multe pli grandaj ol atendite, estis unuflanke ĝojinde, aliflanke tiam videble mankis sufiĉe grandaj afiŝoj. Tio estos ankoraŭ problemo solvenda por estontaj standoj.

Gerd Bussing (maldekstre) kaj Gerhard Hofmann ĉe la stando. Foto: Ullrich Hofmann

Nu, ne tiom impresa stando estas tamen pli bona ol neniu, ĉar la helpintoj raportis poste, ke la intereso en la publiko estis ĝojige granda. Ĉar la aranĝo ĉiu-okaze superŝutas la vizitantojn per informmaterialo, (Esperant-lingvaj!) revuoj aŭ eĉ libroj ne taŭgas por disdoni, anstataŭe la pruvita faldfolio „Esperanto in den Kirchen“ (Esperanto en la eklezioj) kaj la konata afiŝo pri paco en multegaj lingvoj trovis grandan intereson. Gerhard Hofmann raportis, ke laŭ la nombro de disdonitaj slipoj kun la Patro-Nia okazis pli ol 150 interparoloj kun interesatoj. Tio estas rimarkinda. Junuloj elprovis per siaj saĝtelefonoj tuj la voĉhavan biblion ĉe <http://esperantobiblio.org/>, por kiu Hofmann dum du jaroj kunlaboris.

Gerd Bussing substrekis, ke estis eĉ ne unu stulta reago de preterpasanto al Esperanto, kaj Peter Bäß tre laŭdis la laboremon de Gerhard Hofmann, „sen kies engaĝiĝemo la stando ne estus funkciinta“. Hofmann mem konfesis, ke la kunlaboro por la stando tre plaĉis al li. Resume la Esperantistoj povos do esti kontentaj kun tiu agado, kaj la Berlinaj veteranoj meritas altan laŭdon. Estus kompreneble tre bonvene, se venontjare dum la Katolikaj Tagoj en Münster ankaŭ kunlaborus kelkaj aktivuloj de Germana Esperanto-Junularo.

Rudolf Fischer (laŭ raporto de Gerhard Hofmann, Peter Bäß kaj Gerd Bussing)

Preĝi en Esperanto

La 4-an de junio 2017 (t. e. la pentekosta eldono) la revuo „Kirche und Leben“ (eklezio kaj vivo) de la diocezo Münster aperigis tutpaĝan artikolon pri Esperantistaj Kristanoj sub la titolo „Beten auf Esperanto“ (preĝi en Esperanto).

Tio estis rezulto de instigo, kiun donis Rudolf Fischer al la aŭtoro, kiam tiu intervjuis lin pri la spertoj dum kunlaboro kun fuĝintoj. Stefan Lepping estis preta por tre detala intervjuo, en emocia kaj engaĝita stilo. Aldoniĝis kelkaj pli sobraj konsideroj de Rudolf Fischer pri la parenceco de Kristana kaj Esperanta idealoj.

Neeviteble aperis en la artikolo kelkaj esprimoj, kiujn la Esperantistoj malŝatas, ekzemple „Kunstsprache“ (artefarita lingvo) kaj „glühender Anhänger“ (arda ano), kaj oni povas miskompreni la informon, ke Zamenhof kompilis 16 gramatikajn regulojn kaj 900 radikojn, tiel, ke Esperanto ne havas pli. Aliflanke Rudolf Fischer atingis, ke aperis la adreso www.esperanto.de

Resume: Ne estis la unua fojo, ke aperis artikolo pri Esperanto en „Kirche und Leben“, sed dum la lastaj kvindek jaroj antaŭe neniam tiom granda.

Rudolf Fischer

Tradukantoj serĉataj por grava revuo

Post kelkara paŭzo pro financaj malfacilaĵoj, la fama revuo *Unesko-Kuriero* reaperas kadre de interkonsento inter la Ĉina registaro kaj la Organizo de UN pri Edukado, Scienco kaj Kulturo.

Ekde nun ĝi eldoniĝos kvarfoje jare en la Ĉina, Angla kaj Franca lingvoj, sed Unesko ankaŭ libere permesas alilingvajn eldonojn, se oni trovas por tio la financajn rimedojn. Nia finfina celo estas tio, ke Unesko akceptu Esperanton kiel laboran lingvon de la revuo.

Nun pretiĝas eksperimenta eldono de la Kuriero en Esperanto. Same kiel por la alilingvaj eldonoj, la teknika laboro okazos en Ĉinujo, sed pri la tradukado kaj redaktado kunlaboros homoj el diversaj landoj. Nun la ĉefa bezono estas tradukantoj, kiuj kapablas redoni la tre diverstemajn, klerajn artikolojn en bona kaj flua lingvaĵo.

Se vi deziras traduki, bv. elekti taŭgan tekston elŭtante la Angla-lingvan version ĉe <http://en.unesco.org/>

courier/2017... aŭ la Franc-lingvan ĉe <http://fr.unesco.org/courier/2017...>, kaj sciigi min pri via elekto.

Se vi ne ŝatas traduki: mankas al ni ankaŭ provlegantoj. Ĉu vi ŝatus provlegi malneton de la revuo?

Trezoro Huang Yinbao,
Pingliang, Ĉinujo, trezoro@qq.com

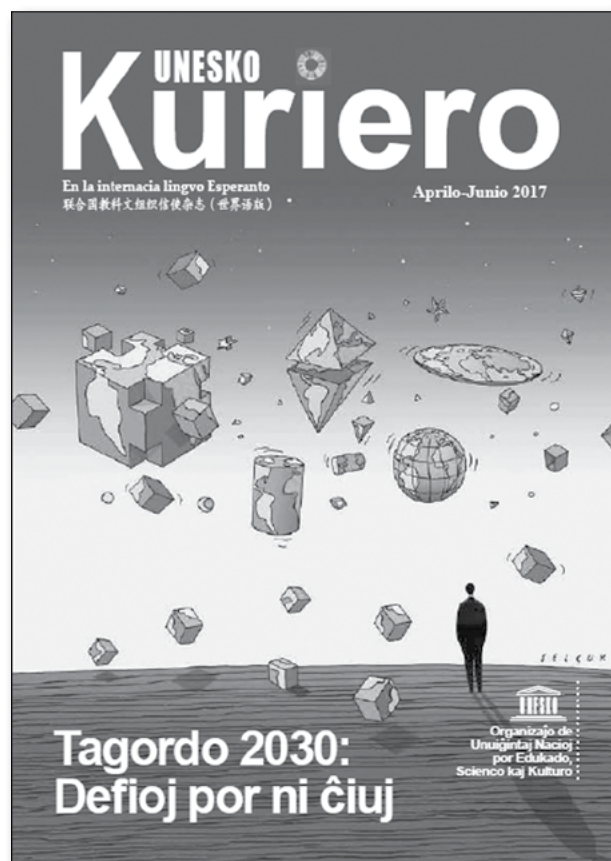
S-ro Trezoro Huang Yinbao postskribas jene: La Interkultura Centro Herzberg kunlabore kun nia Esperanto-Centro eldonas la revuon *Tra la mondo*. La reta versio estas senpage elŭtebla ĉe <http://tra-la-mondo.esperanto-urbo.de/>

Verbandsrat des Deutschen Esperanto-Bundes am 28./29. Oktober 2017 in Herzberg (Harz): Seminar zur Öffentlichkeitsarbeit

Der Verbandsrat gehört nach § 6 unserer Satzung zu den Organen des Deutschen Esperanto-Bundes. Die Sitzung des Rates, die traditionell im Herbst stattfindet, ist das wichtigste Zusammentreffen zwischen den Mitgliederversammlungen. Dem Rat gehören der Bundesvorstand und die Vertreter der Mitgliedsvereinigungen an. Die nächste Sitzung findet in der Esperanto-Stadt Herzberg (Harz) am 28. und 29. Oktober d.J. statt. Im Mittelpunkt des Treffens stehen die laufenden Angelegenheiten des Deutschen Esperanto-Bundes, der eine Phase der Konsolidierung durchmacht. Über das Vereinsleben hinaus sollten wir jedoch die Chancen nicht aus den Augen verlieren, die sich gerade jetzt für die internationale Sprache Esperanto eröffnen und auch in unserer Öffentlichkeitsarbeit Berücksichtigung finden müssen.

Ich habe daher unseren Beauftragten für Öffentlichkeitsarbeit Louis von Wunsch-Rolshoven gebeten, im Rahmen der diesjährigen Verbandsratssitzung in Herzberg am Samstag, dem 28. Oktober für ein Seminar zum Thema zeitgemäßer Öffentlichkeitsarbeit zur Verfügung zu stehen. Über den satzungsgemäßen Teilnehmerkreis des Verbandsrats hinaus sind hierzu alle interessierten Mitglieder des D.E.B. herzlich eingeladen. Details zu Programm und Veranstaltungsort werden rechtzeitig bekanntgegeben. Für Fragen und Anmeldungen steht unsere Berliner Geschäftsstelle zur Verfügung.

Ulrich Brandenburg
Bundesvorsitzender des D.E.B.

Fundstücke!

130 Jahre Esperanto, und ich habe 125 Jahre davon nicht mitbekommen!

Aber die letzten fünf Jahre hat mich Esperanto fast täglich begleitet und beschäftigt. Warum? Ich sondiere und scanne die Schriftstücke (soweit vorhanden) der aktiven Mitglieder des Deutschen Esperanto-Bundes. Die Unterlagen gehen dann an das Bundesarchiv in Koblenz, das für unser Schriftgut privater Herkunft zuständig ist. Die ersten 65 Aktenordner sind bereits erfasst, abgeholt und via Bundesarchiv Berlin nach Koblenz verbracht worden.

Ich habe also das Glück Berge von Esperanto-Material in die Hände zu bekommen. Da ist viel Trockenes dabei: endlose Abrechnungen der Mitglieder und mehr oder weniger freundliche wechselseitige Informationen rund um Aktionen oder Ärgernisse die jeweilige Zeit betreffend. Man kann diese Akten wieder anfordern, aber dazu muss man wissen was sie beinhalten.

Außerdem landet auch der ein oder andere Nachlass in Berlin. Viele der Zeitschriften wurden bereits nach Herzberg gebracht, anderes wird in Aalen oder in gebietsbezogenen staatlichen Archiven wie Berlin oder München landen - denn Bücher und Zeitschriften gehören nicht ins Schriftgut-Archiv. Allerdings gibt es vieles schon doppelt und dreifach. Da schien es am sinnvollsten, so viel wie möglich unter die Leute zu bringen und am besten natürlich damit neue Esperanto Interessierte zu erreichen. Das ist die Chance eines in einem lebendigen Viertel der Großstadt Berlin gelegenen Ladengeschäfts mit variabler Dauerwerbefläche – im Schaufenster!

Natürlich stürzte ich mich, bei meiner Sortiertätigkeit als erstes auf die Literatur des Erfinders.

Für einen Neuling ist es oft mühsam, bei seinen holprigen Übersetzungsversuchen, die Seele eines Textes heraus zu arbeiten. Da ist es hilfreich, auf gute Übersetzungen und Werke in deutscher Sprache rund um Esperanto zu stoßen.

Ein Beispiel: eine Broschüre, in der aus dem polnischen

„Esperancja – Kultura i kulturotwórcze mechanizmy“ (von Wojciech Usakiewicz, Warschau 1989) Ausschnitte übersetzt wurden. Der Übersetzer Gary Mickle hat für die Reihe: Esperanto und das internationale Sprachproblem die Seiten 71-101 als ein Beispiel für „Esperantistische Weltbilder“ aufgenommen. Usakiewicz wiederum zitiert Sätze aus dem „Originala Verkaro“ von L. L. Zamenhof, von 1929, (Leipzig 1929, S 344-345)! In denen schreibt Zamenhof, dass er aus Überzeugung Homaranist (wörtlich etwa: "Lehre der Angehörigen der Menschheit") sei und sich weder mit den Zielen noch den Idealen eines bestimmten Volkes oder einer bestimmten Religion verbinden könnte.

„Ich bin überzeugt, das jeder Nationalismus ein einziges großes Unglück für die Menschen ausmacht, und das die Schaffung einer harmonisch zusammenlebenden Menschheit das Ziel aller Menschen sein sollte. Zwar ist der Nationalismus unterdrückter Völker als natürliche Verteidigungsreaktion um vieles leichter verzeihlich als der Nationalismus unterdrückender Völker, aber so schändlich der Nationalismus der Starken ist, so unvernünftig ist der Nationalismus der Schwachen. Sie bringen einander hervor und stützen sich gegenseitig, womit sie einen Teufelskreis des Unglücks schaffen, aus dem die Menschheit nicht heraus kommt, es sei denn, jeder von uns gibt seine gruppenbezogene Selbstverliebtheit auf und bemüht sich, auf vollkommen neutralem Boden zu stehen.“ In diesem Zitat ging es um die Ablehnung einer Mitarbeit in der Jüdischen Liga zur Gründung eines jüdischen Staates – aber für mich spiegelt es ganz grundsätzlich sein Weltbild. Alle Kulturen haben gesellschaftliche, politische und religiöse Rituale. Jedoch sollten die nach geistiger Einheit streben, um Streit auszuräumen und die Herzen und Gedanken der Einzelnen wieder zu vereinen. Sich sprachlich, soweit irgend möglich, auf neutralen Boden zu stellen ist eine wundervolle Idee. Zamenhof hat mit der genialen Schöpfung des Esperanto einer Brückensprache kreierte um diese Utopie ein Stück weit zu verwirklichen.

Eine Gemeinschaft sollte nie vergessen, woher sie gekommen ist; denn sonst kann sie auch nicht wissen, wohin sie geht.

Sibylle Bauer

Protokoll der Bundesversammlung des Deutschen Esperanto-Bundes e.V am Sonntag , 04.06.2017 in Freiburg

Beginn der Versammlung

9.15 Uhr

Anwesende Stimmberechtigte

87 mit zwischenzeitlichen Ab- und Zugängen

Vom Vorstand anwesend:

Andreas Emmerich, Dr. Matthias Hecking (kommissarisch), Wolfgang Bohr, Kristof Krick, Julia Noë und Oliver Walz

Begrüßung und Eröffnung

Als stellvertretender Vorsitzender eröffnete Andreas Emmerich die Versammlung. Die Versammlungssprache sei grundsätzlich Deutsch. Auf Esperanto gestellte Fragen werde er jedoch auch auf Esperanto beantworten.

Er verwies eingangs darauf, dass der Vorsitzende Sebastian Kirf durch eine ernste Erkrankung gehindert sei an der Versammlung teilzunehmen.

Feststellung der Beschlussfähigkeit

Die Einladung für die Versammlung erfolgte rechtzeitig in der Ausgabe 2017/1 der Verbandszeitschrift „Esperanto aktuell“. Die Beschlussfähigkeit wurde festgestellt.

Genehmigung der Tagesordnung

Die Tagesordnung wurde mit 1 Enthaltung einstimmig angenommen.

Wahl des Protokollanten

Zur Aufnahme des Protokolls hatte sich Guido Brandenburg bereit erklärt. Er wurde mit 1 Enthaltung einstimmig damit beauftragt.

Genehmigung des Protokolls der Bundesversammlung 2016

Das Protokoll der Bundesversammlung 2016, veröffentlicht in der Ausgabe 2016/3 der Verbandszeitschrift „Esperanto aktuell“ wurde mit 4 Enthaltungen angenommen.

Ehrung der Verstorbenen

Seit der letzten Bundesversammlung sind mit Prof. Dr. Reinhard Selten aus Königswinter, Elfriede Kruse aus Nürnberg, Hermann Heiß aus Oberkirch, Irmtraud Bengsch aus Konstanz, Dr. Gerold Lingnau aus Eppstein, Hermann-Josef Horrix aus Hürth, Herhard Hein aus Hamburg, Walter Landmann aus Heidelberg, Franz-Georg Rössler aus Dudenhofen, Dr. Detlef Blanke aus Berlin, Kurt Langer aus Dresden, Evelin Geist aus Forchheim, Gerhard Klingenhöfer aus Erlangen, Prof. Dr. Horst-Hans Renemann aus Neu-Isenburg, Wiebke Kruse aus Schwerin, Petra Richter aus Görlitz und Ursula Ahlsdorf aus Neubrandenburg 17 Mitglieder des DEB gestorben.

Die Versammlung ehrte sie mit einer Schweigeminute.

Bericht des Vorstands

Andreas Emmerich fasste die Entwicklungen im Vorstand seit der letzten Bundesversammlung zusammen. Der Schatzmeister Christoph Hoppe habe wegen einer schweren Erkrankung seine Tätigkeit ruhen lassen müssen. Dr. Ulrich Ender habe die Aufgabe übernommen, Buchführung und Belege für die Jahre 2015 und 2016 zu ordnen und dem kommissarisch zum 01.01.2017 als Schatzmeister eingesetzten Dr. Matthias Hecking zu übergeben, der sich bereit erklärt habe, dieses Amt auch langfristig zu übernehmen.

Sebastian Kirf habe erklärt, gegen seine ursprüngliche Absicht nicht erneut für das Amt des Vorsitzenden kandidieren zu wollen.

Mit dem DEK, EMA, Luminesk und dem PSI habe der DEB vier erfolgreiche Veranstaltungen durchführen können.

Die Verbandszeitschrift „Esperanto aktuell“ sei mit sechs Ausgaben und im Rahmen des Möglichen pünktlich erschienen. Er danke den Beauftragten für Redaktion, Satz, Druck und Vertrieb für ihre gute Arbeit.

Die finanzielle Entwicklung des Verbands sei ausgesprochen bedenklich.

Bericht des Schatzmeisters

Anstelle des verhinderten Schatzmeisters Christoph

Hoppe stellte Dr. Ulrich Ender die Resultate seiner Ermittlungen vor. Im Ergebnis habe sich mit einem Defizit von ca. 12.000 € im Jahr 2016 die seit 2012 feststellbare Verminderung des Vereinsvermögens ungebremst fortgesetzt. Aktuell habe es einen Stand von ca. 80.500 € erreicht. Wesentliche Kostenfaktoren seien die Verwaltung mit ca. 25.000 € und die Verbandszeitschrift mit ca. 12.600 € jährlich. Es seien dringend Maßnahmen zur Verbesserung des Ergebnisses zu ergreifen.

Die für die DEJ eingezogenen Beiträge für das Jahr 2016 seien noch nicht weitergeleitet.

Die Abonnementzahlungen des österreichischen Landesverbands für den Bezug der Zeitschrift „Esperanto aktuell“ im Jahr 2016 stünden noch aus.

Das Luminesk sei als Veranstaltung in der Einführung noch defizitär, das Ergebnis der anderen Veranstaltungen aber weitgehend ausgeglichen.

(Anmerkung: Der Kassenbericht wird in der Verbandszeitschrift „Esperanto aktuell“ veröffentlicht)

Bericht der Rechnungsprüfer

Für die Rechnungsprüfer Dr. Rudolf Fischer und Reinhardt Pflüger berichtete Herr Pflüger vom Versuch der Kassenprüfung. Die Prüfung habe nicht abgeschlossen werden können. Bestätigt werden könnten jeweils die Anfangs- und Endbestände. Die Beitragsabrechnung sei unklar gewesen. Z.T. hätten Belege (möglicherweise EMail-Rechnungen) gefehlt. Berechtigung und Angemessenheit von Rechnungen hätten wg. fehlender Beschlussprotokolle nicht geprüft werden können.

Die Empfehlung der Rechnungsprüfer lautete, die Entlastung des Vorstands vorerst zu versagen und die weitere Klärung abzuwarten.

(Anmerkung: Der Bericht der Kassenprüfer wird in der Verbandszeitschrift „Esperanto aktuell“ veröffentlicht)

Entlastung des Vorstands, insbesondere des Schatzmeisters

Andreas Emmerich schloss sich als Versammlungsleiter der Empfehlung der Rechnungsprüfer an und schlug vor, die Entlastung bis zur Bundesversammlung 2018 zu verschieben. Der Vorschlag wurde einstimmig mit 4 Enthaltungen angenommen.

Der designierte Schatzmeister Dr. Matthias Hecking stellte kurz die durch Vorstandsbeschluss verabschiedete Finanzordnung vor, die Verfahren, Grenzen und Zuständigkeiten beim Eingang von Verbindlichkeiten in Zukunft klarer regeln soll.

(Anmerkung: Die Finanzordnung wird in der Verbandszeitschrift „Esperanto aktuell“ veröffentlicht)

Neuwahlen

Andreas Emmerich stellte fest, dass sich neben dem bisherigen Vorsitzenden Sebastian Kirf auch der Schatzmeister Christoph Hoppe und der Vorstand für Unterricht Christof Krick zurückziehen. Die übrigen Mitglieder des Vorstands seien zur erneuten Kandidatur bereit. Herr Emmerich dankte den scheidenden Vorstandsmitgliedern für die geleistete Arbeit.

Wahl des Vorsitzenden

Für die Wahlen legte Andreas Emmerich die Versammlungsleitung nieder. Als Interimsleiter bestimmte die Versammlung Dr. Johannes Müller einstimmig mit 2 Enthaltungen.

Ulrich Brandenburg hatte sich bereit erklärt, für eine Amtsperiode als Vorsitzender zur Verfügung zu stehen. Er stellte sich kurz vor und beschrieb seine Ausgangslage als Mitglied ohne konkrete Kenntnisse über den Kurs des Verbands während der letzten Dekaden. Dies sei nur durch eine intensive Zusammenarbeit mit dem Vorstand auszugleichen, die ihm zugesichert worden sei.

Weitere Kandidaturen für die Aufgabe des Vorsitzenden wurden nicht angemeldet.

Die Bundesversammlung wählte Ulrich Brandenburg in offener Abstimmung mit 1 Enthaltung einstimmig zum Vorsitzenden des Deutschen Esperanto-Bunds. Er nahm die Wahl an.

Wahl des Vorstands

Zur Kandidatur bereit waren:

Andreas Emmerich als stellvertretender Vorsitzender und Vorstand für Personalführung, Lohnabrechnung und Steuern,

Dr. Matthias Hecking als Schatzmeister,

Julia Noë als Vorstand für Software und Internet,

Oliver Walz als Vorstand für Fortbildung und Koordinator des Deutschen Esperanto-Kongresses 2018,

Wolfgang Bohr als Vorstand für Landesverbände und Telefonkonferenzen,

Barbara Brandenburg als Vorstand für Verwaltung.

Als Jugendvertreterin im Vorstand war von der DEJ Cornelia Luszczek benannt worden.

Es wurde beantragt, den Vorstand gesamthaft zu wählen. Das Verfahren wurde einstimmig befürwortet.

Die Versammlung bestätigte den Vorstand einstimmig mit 1 Enthaltung. Alle Vorstandsmitglieder nahmen die Wahl an.

Wahl eines Kassenprüfers

Für den ausscheidenden Kassenprüfer Dr. Rudolf Fischer war ein Nachfolger zu bestimmen. Vorgeschlagen wurde Dr. Ulrich Ender. Er wurde einstimmig mit 1 Enthaltung gewählt.

Anträge

Es wurde beantragt, die Anmeldeformulare zum Deutschen Esperanto-Kongress immer auch in Papierform zu verschicken (einstimmig mit 8 Enthaltungen angenommen) und in Anschreiben an die Mitglieder die Anrede in der zweiten Person Singular nur zu verwenden, wenn der Adressat dies ausdrücklich wünsche (mit 46 Stimmen ohne Gegenstimmen angenommen).

Der Vorstand schlug eine Erhöhung des Regelbeitrags um 12 € pro Jahr als Maßnahme zur Sanierung des Haushalts vor. In der Diskussion wurde davor gewarnt, dies werde zu Austritten führen. Viele Mitglieder seien in mehreren Verbänden organisiert und hätten ggf. Prioritäten zu setzen.

Ein weiterer Einwurf verwies auf die Berichte über das intransparente Finanzgebaren des Vorstands und forderte die Vertagung des Antrags auf die nächste Bundesversammlung, da erst dann nachgewiesen werden könne, welche Ausgaben berechtigt seien und in welcher Höhe.

Vor der Entscheidung über den Antrag erläuterte der neugewählte Schatzmeister Dr. Matthias Hecking die Haushaltsplanentwürfe 2017 und 2018 in verschiedenen Varianten für das laufende und das kommende Jahr, aufgestellt jeweils mit und ohne Zusatzeinnahmen durch die Beitragserhöhung und jeweils mit und ohne erwartbare Spenden. Spenden dürften jedoch als Einnahmen, die nicht sicher seien, im Grunde nicht veranschlagt werden. Spenden könnten sich ggf. nur ergebnisverbessernd auswirken. Wesentlich sei zudem die Abkehr von der bislang gängigen Praxis, das Budget erst im laufenden Jahr und nicht im Voraus zu beschließen.

Die anschließende Diskussion der einzelnen Positionen und möglichen Kürzungspotentiale führten zu keinen Beschlüssen. Es wurde angeregt, die Budgets für den Vorstand und für die Rundreisen von Referenten zu streichen.

Aus den Reihen der Versammlung wurden einige Vorschläge zur Spendenakquise vorgebracht. Der Schatzmeister verband die Erörterung mit der Bitte, bei gemeinsamer Überweisung von Beitrag und Spende die jeweiligen Summen im Feld „Überweisungszweck“ zu benennen.

Der nun zur Abstimmung gestellte Antrag zur Beitragserhöhung wurde mit 46 Ja-Stimmen, 8 Gegenstimmen und 15 Enthaltungen angenommen.

Damit steigt der Regelbeitrag vom 01.01.2018 auf 84 €.

Die unter dieser Prämisse stehenden Haushaltsplanentwürfe wurden von der Versammlung genehmigt, das Budget 2017 einstimmig mit 2 Enthaltungen und das Budget 2018 mit 4 Gegenstimmen und 3 Enthaltungen.

(Anmerkung: Die Haushaltspläne werden in der Verbandszeitschrift „Esperanto aktuell“ veröffentlicht)

Ort und Zeit der Bundesversammlung 2018

Die Bundesversammlung 2018 wird im Rahmen des Deutschen Esperanto-Kongresses am Pfingstsonntag in Zweibrücken stattfinden.

Deutscher Esperanto-Kongress 2018

Oliver Walz stellte die Stadt Zweibrücken und die Universität als Veranstaltungsort für den Deutschen Esperanto-Kongress 2018 vor und verwies auf die ausliegenden Materialien mit Hinweisen zu Anfahrt und Unterbringung und interessanten Besuchszielen.

Deutscher Esperanto-Kongress 2019

Peter Zilvar schlug Halle (Saale) als Veranstaltungsort vor. Andreas Diemel regte einen gemeinsamen Kongress mit den dänischen Esperantisten in Schleswig-Holstein an. Da beiden Vorschlägen jedoch die erforderliche Substanz fehlte, wurde der Vorstand einstimmig mit 3 Enthaltungen beauftragt die Varianten zu prüfen.

Verschiedenes

Heinz-Wilhelm Sprick teilte mit, dass die Elisabeth-Selbert-Schule, Veranstaltungsort des Deutschen Esperanto-Kongresses 2015 in Hameln, Träger des Deutschen Schulpreises 2017 geworden sei.

Die Versammlung erneuerte den Appell, bei der Nachlassregelung auch an den Deutschen Esperanto-Bund zu denken.

Die Versammlung gratulierte dem ausgeschiedenen DEB-Vorsitzenden Sebastian Kirf fernmündlich zum vierzigsten Geburtstag und verband dies mit den besten Wünschen zur baldigen und vollständigen Genesung.

Ende der Versammlung

12.05 Uhr

.....
Guido Brandenburg (Protokollführer)

Ulrich Brandenburg (Vorsitzender)

Medienecho

Ich bedanke mich herzlich für zugesandte Artikel und Hinweise. Bitte geben Sie bei Mitteilungen einen eindeutig identifizierbaren Absender und einen sinnvollen Betreff an damit sie nicht im Spam-Ordner landen.

Netzbeiträge, die nur über Angabe persönlicher Daten, per Passwort, kostenpflichtig oder nach Anmeldung zu lesen sind, werden in dieser Zusammenstellung nicht berücksichtigt.

Auf nicht im Netz erschienene Berichte, die mir aber selber vorliegen, wird hingewiesen. Diese sende ich Interessenten gerne als Kopie zum persönlichen Gebrauch (nur per Netzpost) zu. Anfragen an „medienecho@esperanto.de“ - Bitte den jeweils genannten Betreff angeben.

Unser neuer URL-Verkürzungsdienst espo.link ersetzt eine lange, umständlich einzugebende URL durch eine kurze. Nutzen Sie ihn als „Umleitung“ zur richtigen Adresse. Mehr Informationen darüber finden Sie unter espo.link/info.

19. Juli 2017

**Medienanstalt Mecklenburg-Vorpommern
Mediathek, Esperantowelle**

ca. einstündige Sendung
<http://www.mmv-mediathek.de/play/22274-esperanto-welle.html>

6. Juli 2017

Sprachnachrichten des VDS Nr.74, S. 11

Die Sprache der Gleichberechtigung
zum 100. Todestag von Ludwik Zamenhof
von Reiner Pogarell
<http://vds-ev.de/SN/sn2017-02.pdf>
(Seite 11)

6. Juli 2017

**Medienanstalt Mecklenburg-Vorpommern
Mediathek, Esperantowelle**

ca. einstündige Sendung
<http://www.mmv-mediathek.de/play/22263-esperanto-welle.html>

4. Juli 2017

Gulf Times

In the central German town of Herzberg, people speak Esperanto: „Herzberg estas pitoreska urbo,“ meaning „Herzberg is a picturesque town,“ for example.

Peter Zilvar, director of the Interkultura Centro Herzberg (Esperanto for „Intercultural Centre of Herzberg“), has been leading a campaign to literally spread the word for the past 40 years, and a square in the town was recently named after the inventor of the international language, Ludwik Zamenhof. „The language is significantly easier than any other language. You can learn it in around a third of the time,“ says Zilvar.
<http://www.gulf-times.com/story/555417/With-2mn-speakers-Esperanto-language-is-still-goin>

2. Juli 2017

Freier Rundfunk Erfurt International – Radio F.R.E.I.

Aktuell hören kann man die zweisprachige Sendung jeden ersten Sonntag im Monat von 20 bis 21 Uhr oder über diesen Link als Aufzeichnung.

http://radiofrei.de/index.php?iid=1&submit_show=sendung&kunixtime=1499018400

30. Juni 2017

3sat "Kulturzeit"

mit einem Beitrag über die Geschichte von Neutral-Moresnet
<http://www.daserste.de/information/wissen-kultur/ttt/videos/neutral-moresnet-video-100.html>

29. Juni 2017

DEWEZET

Deutscher Esperantotreff diesmal in Freiburg – ein Quartett der Hamelner Gruppe nahm auch daran teil

Sprachlich ohne Grenzen - Das sagten Eva Shkolnykova, Heinz-Wilhelm Sprick, Waltraut und Klaus Brümmer von der Esperanto-Gruppe Hameln nicht nur zu den zahlreichen Freunden und Bekannten aus ganz Deutschland, nein, fast ist es schon Tradition, dass auch Freunde aus dem Ausland am Deutschen Esperanto-Kongress teilnehmen. Und so hatten sie viel zu erzählen mit Andrea aus Lyon, Marulino aus Amsterdam, Marko aus Florenz, Elzbieta aus Warschau und anderen. Und konnten mit ihnen zusammen die Konzerte (der Reggae-Musiker Jonny M aus Köln und die katalanische Folk-Gruppe „Kaj tiel plu“) und Ausflüge genießen. Der 94. Deutsche Esperanto-Kongress fand dieses Jahr vom 2. bis 9. Juni in Freiburg/Breisgau statt.

https://www.dewezet.de/startseite_artikel,-sprachlich-ohne-grenzen-_arid,2382540.html

26. Juni 2017

echo-online.de

Andreas Emmerich aus Kirchbrombach ist schon seit vielen Jahren für die Völkerverständigung mit Hilfe der internationalen Sprache Esperanto aktiv. Als stellvertretender Vorsitzender des Deutschen Esperanto-Bundes nahm jetzt am Deutschen Esperanto-Kongress in Freiburg teil, wo Ulrich Brandenburg zum neuen Vorsitzenden gewählt wurde. Andreas Emmerich spricht Esperanto als zweite Muttersprache.

http://www.echo-online.de/lokales/odenwaldkreis/brombachtal/esperanto-bietet-weltweite-kontakte-ohne-sprachbarrieren_17991521.htm

22. Juni 2017

Termika Fotilo

Es geht auch mal ohne Englisch

<http://www.wp.de/staedte/arnsberg/otto-nelken-spricht-ueber-esperanto-id210402459.html>

21. Juni 2017

**Medienanstalt Mecklenburg-Vorpommern
Mediathek, Esperantowelle**

ca. einstündige Sendung

<http://www.mmv-mediathek.de/play/21994-esperanto-welle.html>

20. Juni 2017

Barnimer Bürgerpost

Esperanto in Berlin und Brandenburg - Buchempfehlung

Eine Kopie des Textes zum persönlichen Gebrauch sende ich auf Wunsch gerne per Netzpost zu: „medienecho@esperanto.de“, Betreff: „Barnimer Bürgerpost 2017.06.20“

20. Juni 2017

Neukoellner.net

Schattentänze im Leichenkeller

Die Inspiration zum Projekt „Schattenkünstler“ fand Ariane Handrock in ihrer früheren Nachbarschaft: „Als ich noch im Richardkiez wohnte, kam ich dort manchmal am Esperantoplatz vorbei. Damals wusste ich nur, dass Esperanto eine erfundene Weltsprache ist.“

<http://www.neukoellner.net/kunst-kitsch/schattentaenze-im-leichenkeller/>

19. Juni 2017

Partei der Humanisten

Die Partei der Humanisten stellt Ihr Programm auf Esperanto ins Netz.

<https://parteiderhumanisten.de/wp2/politik/leitbild/>

19. Juni 2017

Partei der Humanisten

Die Partei der Humanisten stellt Ihr Programm auf Esperanto ins Netz.

<https://parteiderhumanisten.de/wp2/politik/leitbild/>

18. Juni 2017

Kirchenzeitung – Evangelisches Wochenblatt für die Nordkirche

Pfingstliches Esperanto

Warum nicht eine gemeinsame, gleichberechtigte Sprache ohne Dolmetscher?

Eine Kopie des Textes zum persönlichen Gebrauch sende ich auf Wunsch gerne per Netzpost zu: „medienecho@esperanto.de“, Betreff: „Kirchenzeitung 2017.06.18“

17. Juni 2017

RTL – "Faktenchecker"

Thema Zukunft

Eine Sprache für alle! Mit der Kunstsprache Esperanto soll man sich weltweit leichter verständigen können. Ob das funktioniert und Esperanto tatsächlich die Sprache der Zukunft ist?

<https://www.tvnow.de/rtl/die-faktenchecker/thema-zukunft/player>

(Kapitel II. etwa bei 00:07:30)

17. Juni 2017

Münchener Merkur – Journal

Ni lernas Esperanton

Warum die Weltsprache Esperanto derzeit wieder angesagt ist. Der europäische Gedanke und die Weltgemeinschaft sind wieder im Kommen – gerade wegen Brexit, Trump & Co. Die Entwicklung beflügelt auch Esperanto, die von einem Polen entwickelte Kunstsprache. Münchner Fans sind überzeugt, dass es bald öfter heißt: Ni lernas Esperanton – wir lernen Esperanto!

Eine Kopie des Textes zum persönlichen Gebrauch sende ich auf Wunsch gerne per Netzpost zu: „medienecho@esperanto.de“, Betreff: „Münchener Merkur 2017.06.17“

7. Juni 2017

Badische Zeitung

Friedlich und europafreundlich war der Esperanto-Kongress in Freiburg

Fast alle halten sich dran: Gesprochen wird nur Esperanto. Selbst dann, wenn die meisten von ihnen Deutsche sind. In der Katholischen Akademie trafen sich über Pfingsten rund 170 Menschen zum 94. Deutschen Esperanto-Kongress. Auch der prominenteste Gast hielt am Samstagvormittag seine Rede auf Esperanto: Der litauische EU-Kommissar Vytenis Andriukaitis sprach über den Esperanto-Gründer Ludwig Zamenhof als Menschenrechtspionier.

<https://www.badische-zeitung.de/freiburg/friedlich-und-europafreundlich-war-der-esperanto-kongress-in-freiburg--137727552.html>

4. Juni 2017

Kirche und Leben (Diözese Münster)

Beten auf Esperanto

Ein ganzseitiger Artikel über „Esperantistaj Kristanoj“ unter dem Titel "Beten auf Esperanto".

Stephan Lepping berichtet über eine außerordentliche Chance für die Ökumene

Dazu eine Interview mit Rudolf Fischer: "Ökumene braucht eigene Sprache"

Eine Kopie des Textes zum persönlichen Gebrauch sende ich auf Wunsch gerne per Netzpost zu: „medienecho@esperanto.de“, Betreff: „Beten auf Esperanto 2017.06.04“ – drei Dateien, insges. ca. 9 MB

4. Juni 2017

Freier Rundfunk Erfurt International – Radio F.R.E.I.

Aktuell hören kann man die zweisprachige Sendung jeden ersten Sonntag im Monat von 20 bis 21 Uhr oder über diesen Link als Aufzeichnung.

http://www.radio-frei.de/?iid=1&ksubmit_show=sendung&kunixtime=1496599200

4. Juni 2017

Regiotrends

Der frühere deutsche Botschafter in Moskau Ulrich Brandenburg ist von der Bundesversammlung des Deutschen Esperanto-Bundes in Freiburg/Breisgau zum neuen Bundesvorsitzenden gewählt worden.

Die Bundesversammlung fand im Rahmen des 94. Deutschen Esperanto-Kongresses statt, der von Freitag, 2. Juni, bis Montag, 5. Juni, in Freiburg/Breisgau zusammengekommen ist.

<http://www.regiotrends.de/delschon-gelesen/index.news.344439.bundesversammlung-in-freiburg-botschafter-a.-d.-ulrich-brandenburg-neuer-vorsitzender-des-deutschen-esperanto-bundes-.html>

2. Juni 2017

SWR-aktuell

Esperanto-Kongress in Freiburg

Weltweit verständigen in einer Sprache für alle 130 Jahre nachdem der Arzt Ludwig Zamenhof die von ihm erfundene Sprache Esperanto publik machte, treffen sich über Pfingsten 150 Teilnehmer in Freiburg zum 94. Esperanto-Kongress. Louis von Wunsch-Rolshoven, der Pressesprecher des Deutschen Esperanto-Bundes ist fest davon überzeugt, dass jeder die Plansprache Esperanto ziemlich schnell lernen kann. Denn es gibt relativ wenige grammatische Formen.

<http://www.swr.de/swraktuell/bw/suedbaden/esperanto-kongress-in-freiburg-weltweit-verstaendigen-in-einer-sprache-fuer-alle/-/id=1552/did=19656078/nid=1552/1hk9bjy/>

1. Juni 2017

Badische Zeitung

Der Pressesprecher des Deutschen Esperanto-Bundes, Louis von Wunsch-Rolshoven, spricht darüber, wie es mit Esperanto weitergeht. Heute beginnt in Freiburg der 94. Bundeskongress.

<https://www.badische-zeitung.de/nachrichten/kultur/interview-ueber-die-zukunft-der-kunstsprache-esperanto--137609718.html>

1. Juni 2017

Fudder

Esperantotreffen in Freiburg: Wie klingt die Sprache eigentlich?

Esperanto – kennen viele vor allem von einem Lied von Freundeskreis. Dabei steckt dahinter die größte Plansprache der Welt. An diesem Wochenende findet in Freiburg ein Esperantotreffen statt. Wir zeigen Dir, wie sich die Sprache anhört.

<http://fudder.de/esperantotreffen-in-freiburg-wie-klingt-die-sprache-eigentlich--137607692.html>

1. Juni 2017

steemd.com

Esperanto ist tot- Es lebe die Internationale Sprache!

Nein, Esperanto ist nicht wirklich tot, in diesem Artikel geht es nur um Anspruch und Wirklichkeit eines universalen Sprachprojekts.

<https://steemd.com/deutschbot/@johano/esperanto-ist-tot-es-lebe-die-internationale-sprache>

1. Juni 2017

Medienanstalt Mecklenburg-Vorpommern

Mediathek, Esperantowelle

ca. einstündige Sendung

<http://www.mmv-mediathek.de/play/21988-esperanto-welle.html?toggleHiContrast=true>

31. Mai 2017

neckar-chronik.de

Freiburg

Die Idee ist gut , doch die Welt noch nicht bereit – so läuft es ja häufig im Leben. Dass die Erde nicht das Zentrum des Universums ist und man Wasser und Seife nicht einfach durch Parfüm und Puder ersetzen kann, war den Europäern nur schwer beizubringen. Von der Demokratie ganz zu schweigen, die hat's bis heute nicht leicht. Bloß für Dinge wie Atombombe, Sklaverei und Vorsteuerabzug finden sich immer genug Leute, die das auf Anhieb duften finden.

<http://www.neckar-chronik.de/Nachrichten/Sprachbarriere-auf-Esperanto-333523.html>

30. Mai 2017

WELT.de

Esperanto-Bund fordert Sprach-Info an deutschen Schulen

„Unser Wunsch ist zumindest eine Schulstunde über Esperanto“, sagte Sprecher Louis von Wunsch-Rolshoven in Freiburg der Deutschen Presse-Agentur. So könne grundsätzlich über Esperanto informiert werden.

<https://www.welt.de/regionales/baden-wuerttemberg/article165058978/Esperanto-Bund-fordert-Sprach-Info-an-deutschen-Schulen.html>

Focus zum selben Thema:

http://www.focus.de/regional/freiburg/sprache-esperanto-bund-fordert-sprach-info-an-deutschen-schulen_id_7191918.html

Stuttgarter Zeitung

Hier der ausführliche Artikel. Leider nicht im Netz

Eine Kopie des Textes zum persönlichen Gebrauch sende ich auf Wunsch gerne per Netzpost zu: „medienecho@esperanto.de“, Betreff: „Stuttgarter Zeitung 2017.05.31“)

17. Mai 2017

Medienanstalt Mecklenburg-Vorpommern

Esperantowelle

<http://www.mmv-mediathek.de/play/21592-esperanto-welle.html>

15. Mai 2017

"20 Minuten"

St. Galler lernen Sprache der Außerirdischen

In St. Gallen fand am Sonntag der erste Crashkurs für Klingonisch in der Ostschweiz statt. Die Teilnehmer zeigten sich begeistert.

<http://www.20min.ch/schweiz/ostschweiz/story/St--Galler-lernen-Sprache--der-Ausserirdischen-20844135>

13. Mai 2017

WAZ

Das Magazin

Wenn „hamleto“ viel „aklamo“ bekommt

Ein frischer, gut geschriebener Artikel, der ohne die bekannten, abgedroschenen Phrasen auskommt.

Eine Kopie des Textes zum persönlichen Gebrauch sende ich auf Wunsch gerne per Netzpost zu: „medienecho@esperanto.de“, Betreff: „Das Magazin 2017.05.13“)

Unua trejnado de la freŝbakitaj trejnistoj de TEJO

Ĉi-aprile en Italio, kadre de la projekto „Trenado por trejnistoj“, la ĵus forĝitaj novaj trejnistoj okazigis interesajn trejnadojn por la partoprenantoj de Internacia Junulara Festivalo. La trejnadoj priis diversajn temojn: Tempomastrumado, Genra (seksa) egaleco, Varbado per sociaj retoj, Motivado, Internacia Komunikado, Problemsolvado, Organizado de eventoj, Instruista trejnado. Certe tio estas nur la komenco kaj oni certas, ke ĉiuj novaj trejnistoj pluhelpu aliajn homojn akiri novajn kapablojn kaj kompetentojn. La komunikisto Ariel ĉiamigis la eventon per fotoj, kiujn oni povas trovi ĉi tie:

<http://tejo.us12.list-manage.com/track/click?u=b737ca73df0930d87657b85b8&id=30c1862b64&e=22e5ee9f17>
(TEJO Aktuale))

La Itala televida kanalo Rai 3 parolas pri Esperanto

La 9-an de majo, kadre de la televida rubriko „Rai Parlamento“, Itala Ŝtata Televido elsendis dek-minutan intervjuon al Carlotta Pavese (Vicprezidanto de Itala Esperanta Junularo), Paola Nigrelli (Vicprezidanto de Torina Esperanta Centro) kaj Michela Lipari (Prezidanto de Federacio Esperantista Italiana). Dum la intervjuo ankaŭ montriĝas eroj de la ĵusa Internacia Junulara Festivalo. Registraĵo de la elsendo disponeblas rekte sur la retejo de RAI, bedaŭrinde ĝi estas plene ĝuebla nur por tiuj kiuj komprenas la italan: <http://tejo.us12.list-manage2.com/track/click?u=b737ca73df0930d87657b85b8&id=4170ce4a7c&e=22e5ee9f17>

Sudameriko: La lasta de sia lingvo

La 89-jara Christina Calderón de la popolo Yámana en Fajrolando ricevis de la ĉilia registaro la titolon “vivanta homa trezoro”, ĉar ŝi kiel la unusola homo scipovas paroli flue la lingvon Yagan. Calderón penas plidoni sian scion al siaj posteuloj. Proksimume 100 indiĝenoj ankoraŭ vivas en Fajrolando. Ili gajnas monon per turismo, artmetio kaj sezona laboro. Kiam eŭropaj setlistoj alvenis en la mezo de la 19-a jarcento, ekzistis proksimume 3000 indiĝenoj.

(n-tv.de) (VDS, Verein Deutsche Sprache, infobrief@vds-ev.de)

Manskribado

Ĉar pli kaj pli da infanoj montras problemojn kun manskribado, libervolaj helpantoj - germane „Kritzelpaten“ - progresigas la skribkapablecon ludmaniere. La projekto de Schreibmotorik Institut (SMI) kaj de Didacta Verband volas vekti kaj subteni la ĝojon kaj la amuzon ĉe la uzo de krajono kaj papero. Jam delonge instruistoj devis observi malĝustan uzon de la krajono aŭ mallertan movon ĉe manskribado. Ke la manskribado malgraŭ moderna tekniko posedas altan gravecon

en nia socio, pravas la sukceso de la „Moleskine“-notlibroj. La fondinto Maria Sebgodi diris, ke nia vivo ja estas plenumita de normigita teknologio, sed la homoj ja bezonas samtempe korpajn spertojn.

(news4teachers.de, zeit.de)

(VDS, Verein Deutsche Sprache, infobrief@vds-ev.de)

Esperanto-libroproduktado en 2016

Laŭ la rubriko „Laste aperis“ de la revuo „Esperanto“, en la jaro 2016 surmerkatiĝis 189 libroj kaj broŝuroj. Oni povas nomi la pasintan jaron „grasa“ pro la suma paĝonombro de ĉi tiuj libroj – 32.323 paĝoj. Neniam en la antaŭaj 25 jaroj la paĝaro estis tiel ampleksa. Vidu laŭtemajn, laŭeldonejajn kaj laŭlandajn tabelojn en la tradicia revuo de Aleksander Korĵenkov, kiu ekde 1991 ĉiujare aperigas statistikajn resumojn de la libroeldonado en Esperantujo. La artikolo de Aleksander Korĵenkov, publikigita en la maja kalendaro de „La Ondo de Esperanto“, iĝis legebla ankaŭ en la novaĵretejo

La Balta Ondo: <http://sezonoj.ru/2017/05/knigi/>

Ekofikas nova afrika komisiono

Pro la daŭranta kresko kaj plivigliĝo de Esperanto en Afriko aperadas novaj vizaĝoj kaj novaj voĉoj pri la gvidado kaj kunordigo de la afrika movado. Tio estas videbla en la konsisto de la nova Afrika Komisiono de UEA, kiun ĵus nomumis la Estraro de UEA sekve de diskuto en sia aprila kunsido en Roterdamo. En la nova komisiono restas du membroj de la malnova, por certigi transdonon de spertoj, kaj aliĝas ok novuloj: tri rekomenditoj de la aliĝintaj landaj asocioj de UEA, kaj kvin pliaj aktivuloj, el entute ok landoj. Notinda estas la partopreno de du virinoj, kiuj historie mankis en la Komisiono.

Jen la nomlisto: S-ino Adeline Tony Umutoni el Ruando, S-ro Adjévi Adjé el Togolando, S-ino Alexandrine Omba Tshamena el Dem. Resp. Kongo, S-ro Alfred Arthur el Ganao, S-ro Arlain Kizeyidioko el Dem. Resp. Kongo, S-ro Assane Faye el Senegal, S-ro Doumegnon Koffi el Togolando, S-ro Emile Malanda el Sud-Afriko, S-ro François Hounsounou el Benino kaj S-ro Hassano Ntahonsigaye el Burundo.

(Gazetaraj Komunikoj de UEA, www.uea.org)

Esperanto-Kursoj en Duolingo superas la nombron de pli ol 1 miliono da partoprenantoj

Ĵus pasis la nombro da Esperanto-lernantoj en la du kursoj de Duolingo en la angla kaj hispana la milionan limon kaj la kreskado de la Esperanto-lernantoj en la reto rapidiĝas eksponencie, ĉar krom Duolingo ekzistas ja ankoraŭ pli ol 100 aliaj platformoj kiel esperanto.net, lernu.net, edukado.net ktp., kiuj ofertas senpagajn Esperanto-kursojn en multnombraj lingvoj. Duolingo en la angla: <https://www.duolingo.com/course/le/en/Lerne-Esperanto-Online>

Inaŭguro de la kahelo kun „Patro nia” en Esperanto en Jerusalemo

La kahelo kun „Patro nia” en Esperanto estis refarita kaj metita je la loko de la antaŭa malboniĝita en la preĝejo „Patro Nia” sur la Oliva Monto. La inaŭguro de la nova kahelo okazis la 14-an de junio en la preĝejo en Jerusalemo. I.a. ĉeestis en la ceremonio la franca konsulo, la ĉefmonaĥino kaj pluraj israelaj esperantistoj.

(Diversaj fontoj el la interreto)

Cifereca serĉo de senkostaj libroj

Ciferecan ponton al la analoga epoko proponas Tobias Zeising per sia aplikaĵo „BuchschrankFinder”. La programo subtenu la uzantojn trovi ŝrankojn por interŝanĝi librojn. Aktuale ekzistas tiaj 1400 interŝanĝejoj en Germanio, Svisio kaj Aŭstrio. Ĉiu povas ĉi tie enmeti legitajn librojn kaj pruntedoni aliajn.

(heise.de)

(VDS, Verein Deutsche Sprache, infobrief@vds-ev.de)

Kubo: Por pli aktiva universitata kunlaboro

Ĉi-jare la 26-an kaj 27-an de majo sesiis tiu ĉi scienca evento, konata sub la nomo „Por pli bona leciono”, kiu konsistigas forumon, organizitan de la instituto pri pedagogio de Havano, eduka institucio, kiu formas altnivelajn profesiulojn pri pedagogiaj sciencoj en diversaj fakoj. La fakultato pri lingvoj de la pedagogia instituto, kie Julián Hernández Angulo, estrarano de KEA pri kapablo, laboras kiel specialisto pri la angla lingvo, ĉiujare invitas geinstruistojn el la tuta lando partopreni la eventon, kies celo estas aktualiĝi kaj okazigi spertinterŝanĝon cele al plibonigo de la lernoinstrua procezo. Kuba Esperanto-Asocio denove partoprenis per ĉeesto de kelkaj esperantistoj, nome, Pedro Fernández, Vilhelmo Luterano kaj Julián Hernández.

Flanke de la universitato Isora Enrique Ofarril, prezidantino de la nacia komisiono de lingvaj karieroj, plus aliaj profesoroj kaj gestudentoj; kaj Deisy Fraga Cedré, la rektorino de la universitato ankaŭ prezentis sian dankesprimon kaj kontenton pro la ĉeesto de KEA en la evento.

(Maritza Gutierrez, www.ameriko.org)

ESF nomis novan ĉefdirektoron

Esperantic Studies Foundation nomis Charles O. Mays kiel sian novan ĉefdirektoron ekde la 1-a de julio 2017. Lia antaŭulo Joel Amis ekŝiĝas por kompletigi siajn magistrain studojn pri religio, survoje al pastrigo en la Anglikana Eklezio de Kanado. Laŭprofesie Chuck Mays estas elektra inĝeniero kaj

projektogvidisto. Li diplomiĝis pri elektra inĝenierado ĉe la Nord-Karolina Ŝtata Universitato. „Ni estas ja feliĉaj, ke ni trovis tiel multflanke spertan homon por okupi la streĉan postenon de ĉefdirektoro”, diris la prezidanto de ESF Humphrey Tonkin. „Nia laboro subtene al lingva interkompreniĝo kaj esplorado daŭre vastiĝas, kaj Chuck alportos la ĝustan kombinon de klarvido, internaciismo kaj administra kompetento por teni superrigardon de tiu procezo.” „ESF estas konata pro sia investado en la estontecon de Esperanto kaj lingvan justecon ĝenerale per faka esplorado kaj progresemaj projektoj kiel NASK (Nord-Amerika Somera Kurso), Lernu.net kaj Edukado.net”, Mays rimarkigis. „Mi ĝojas havi la okazon kunlabori kun bonega estraro en la rolo de ĉefdirektoro dum ESF daŭrigas subvenciadon de gravaj esploroj kaj valoraj programoj kaj eventoj.” Havante estraron el Usono kaj Kanado kaj tutmondan konsilantaron, ESF laboras por antaŭenigi la komprenon kaj praktikon de lingva justeco en multkultura mondo. Per siaj subvencioj kaj aliaj agadoj la fondaĵo celas evoluigi kaj subteni la plej altajn normojn en esploroj, edukado kaj interlingva komunikado.

(www.esperantic.org)

Retejo por Esperantaj verkoj

Amir Naor, plurfoja gajninto de la Belartaj Konkursoj de UEA, kreis novan retejon por verkistoj kaj legantoj: <http://verkoj.com>. Se vi kiel verkisto ŝatas partopreni, bonvolu skribi al esperantaj.verkoj@gmail.com

(Ret-Info / Lingvo-Studio, L.S.
<http://www.eventoj.hu>)

UEA havos novajn oficejojn en Afriko

Sekve de la malferma alvoko, kiun UEA lanĉis en gazetaraj komunikoj N-ro 662, por esperantistoj loĝantaj en Afriko, kiuj interesiĝas plenumi parton aŭ ĉiujn el la taskoj de Afrika Oficejo, venis 9 kandidatiĝoj ĝis la limdato. Post detala trarigardo de la kandidatiĝoj kaj konsideroj rilate al la buĝetaj limigoj, elektitaj kandidatoj estis intervjuitaj. Plurflankaj interkonsentoj kaj interparoloj pri eblaj disdividoj de la rimedoj gvidis al la decido malfondi la Afrikan Oficejon, kaj starigi oficejojn de UEA en Lomeo (Togolando) kaj Lokossa (Benino), kaj sekve de tio uzi por ili la nomojn Lokossa Oficejo de UEA kaj Lomea Oficejo de UEA. En tiuj du oficejoj laboros Apélété Agbolo kaj Adjévi Adje (Lomea Oficejo) kaj Bernard Gnancadja (Lokossa Oficejo). Ili ne nur plenumos taskojn rilate al la Afrika agado, sed ankaŭ rilate al la ĝeneralaj agadoj de UEA.

(Gazetaraj Komunikoj de UEA, www.uea.org)

Alvoko al aperigo de Esperanto-kursoj en lernejoj

Estas lanĉita vasta alvoko por ke ĉiu instruanto kaj ĉefe instruisto de Esperanto ĉirkaŭ la mondo enskribu en la oficialaj listo kaj mapo disponeblaj ĉe Edukado.net, kiuj entute nun arigas sep kursojn en lernejoj (en Belgio, Francio, Pollando, Svislando); sep en kolegioj (en Ĉinio, Francio, Germanio, Rumanio, Slovenio, Svislando) kaj kvar en liceoj (en Francio,

Serbio, Turkio): vidu <http://edukado.net/kursejo>. Komunikado pri tiaj kursoj allogos novajn lernejestrojn kaj povos konvinki la ĝeneralan publikon kaj landajn edukado-sistemojn prezenti al junuloj Esperanton por la plejbono de la plimulto. En februaro 2017 la franca ministerio pri edukado oficiale sciigis apartan komisionon de Esperanto-Francio, ke eksperimenta Esperanto-instruado povas jam ekokazi, kie lernejestroj bonvolos. Notinde estas, ke la ministerio pripensas plivastigi la enkondukon de tiu lingvo en la franca edukada sistemo, se sufiĉe da ĝelernantoj kaj instruistoj montriĝos interesataj lerni kaj instrui Esperanton post kvinjara taksado de la atingitaj rezultoj. Per ĝisdatigo de la lernejo-listo eblas helpi enkondukon de Esperanto en la franca eduk-sistemo, kaj interŝanĝojn inter lernejoj pere de la lingvo. La ĝisdatigon eblas fari ĉe: <http://edukado.net/kursejo>.

(Gazetaraj Komunikoj de UEA)

Internacia Junulara kongreso de TEJO en 2018

Tutmonda Esperantista Junulara Organizo TEJO (organizo por junaj parolantoj de Esperanto) anoncas, ke la 74-a Internacia Junulara Kongreso okazos en Badajoz, Hispanio, de la 4-a ĝis la 11-a de Aŭgusto 2018. Hejmurbo de la fama Renesanca pentristo Luis De Morales, Badajoz estas ĉarma urbo de 150.000 loĝantoj ĉe la landlimo kun Portugalujo.

(tejoaktuale@tejo.org)

Forpasis André Albault (1923-2017)

André Albault forpasis la 17-an de majo en Tuluzo (Francio). Li naskiĝis la 14-an de majo 1923 en Reims, kie li lernis Esperanton en 1939. En 1950 li gajnis en la unua Oratora Konkurso en la 35-a UK en Parizo. Profesie okulkuracisto, li estis plej konata pro sia rolo en la Akademio de Esperanto. Kiel prezidanto li fondis kun J. Thierry la asocion Amikoj de la Akademio, kiu eldonis la bultenon *La Letero de l' Akademio*. Krome li estis vicprezidanto de Universala Medicina Esperanto-Asocio (1974-1976) kaj prezidanto de Unuiĝo Franca por Esperanto (1967-1974). En UEA li estis komitatano (1957-1969) kaj estrarano pri kulturo kaj faka agado (1962-1967). Li redaktis la revuojn *Internacia Pedagogia Revuo* (1958-1959) kaj *Monda Kulturo* (1964-1966). Albault kunlaboris por *Plena Ilustrita Vortaro* pri medicinaj terminoj kaj la reviziado de la tuta vortaro. En la 83-a UK en Montpeliero en 1998 Albault estis elektita kiel Honora Membro de UEA. „De kiam mi estis 16-jara, mi dediĉis mian tutan vivon al Esperanto“, li tiam skribis al UEA. Esperanton li transdonis ankaŭ al siaj tri infanoj, denaskaj esperantistoj.

(Gazetaraj Komunikoj de UEA, www.uea.org)

Jubilea teo el Ĉinio kun la Nomo „Zamenhof“

Okaze de la jubilea jaro, subtenata de la familio Zamenhof, Pekina Esperanto-Asocio kunlaboras kun ĉina teo-kompanio Haozhan, kiu produktas Teon „Zamenhof“ por memori Zamenhof. Esperantistoj el 27 landoj kontribuis per nacilingvaj frazoj por reklamo de Esperanto en aldonita folio kun la teo.

Nun finiĝis la dezajnado de „Teo Zamenhof“ kaj komenciĝis la mendo-periodo. La menditajn teo-pakaĵojn oni povis ricevi ĉu en la UK en Seulo, ĉu en la oktobra festivalo de Teo kaj Amo en Pekino (pea126@126.com).

(Novaĵservo Ret-Info/Lingvo-Studio)

Forpasis Lina Gabrielli (1930-2016)

Lina Gabrielli mortis la 16-an de decembro en Ascoli Piceno (Italio). Ŝi estis ĵurnalisto kaj eldonisto. Esperanton ŝi lernis en 1955 kaj ŝi membriĝis en UEA en 1957, de kiam ĝis 1984 ŝi estis delegito. Ŝi gvidis multajn kursojn. Membro de Esperantlingva Verkista Asocio, ŝi redaktis kaj eldonis ekde 1962 la dulingvan bultenon *Voce de Centro Esperantista Piceno*. Ekde 1974, sub la marko *Plejado*, ŝi eldonis kvardekon da altnivelaj libroj. Krom verki en la itala, i.a. biografiojn de famuloj de sia urbo, ŝi aŭtoris en Esperanto novelojn kaj poemojn: *La kombilo* (1962), *Bill kaj lazuraj okuloj* (1964), *Karnavalo* (1973), *Ni devas vivi* (1975; kun K. Walraamoen), *La ĝardeno de la urbestro* (1978), *Vivendo* (1979), *Nuancoj* (1980; kun K. Szczurek). Ŝia itallingva aŭtobiografia romano *Baci non chiesti* (2001) havas Universalan Kongreson kiel fonon. Gabrielli estis ofte premiita en Belartaj Konkursoj de UEA k.a. konkursoj. Kiel ŝatata preleganto kaj Esperanto-instruanto ŝi vizitis multajn landojn. En la 86-a UK en Zagrebo en 2001 ŝi estis elektita kiel Honora Membro de UEA.

(Gazetaraj Komunikoj de UEA, www.uea.org)

Osmo Buller fariĝis prezidanto de Taivalkoski

La eksa ĝenerala direktoro de UEA Osmo Buller aktive engaĝiĝis en la politika vivo de sia naskiĝloko Taivalkoski en Norda Finnlando, kien li transloĝiĝis en marto ĉi-jare. En la municipaj elektoj en aprilo li estis la sola kandidato de la Maldekstra Ligo kaj estis elektita kun la tria plej granda nombro da voĉoj inter ĉiuj kandidatoj. Plia persona sukceso de Buller sekvis en la inaŭgura kunveno de la nova deputitaro la 19an de junio, en kiu li estis unuanime elektita kiel ĝia prezidanto por kvar jaroj. La novelektita prezidanto afable konsentis respondi kelkajn demandojn de la redakcio de *La Ondo de Esperanto* - legu liajn respondojn en la novaĵretejo La Balta Ondo:

<http://sezonoj.ru/2017/06/buller/>

Kokemusta yli rajojen
nyt Taivalkosken hyväksi.

OSMO BULLER 54

(Kolektis kaj prilaboris Uwe Stecher)

Kalendaro

Septembro 2017

- 10 – 15: SUS 34**, Universitata Sesio de AIS en Varsovio, Pollando.
Sciencaj kursoj kaj prelegoj; loko: Warszawska Szkoła Zarządzania - Szkoła Wyższa. Inf.: AIS San-Marino, OProf. Hans Michael Maitzen, rete: informo@ais-sanmarino.org
- 11 – 15: Migrada semajno** en Bauge, Francio, kun Olivier Buisson. Inf.: Maison Culturelle de l'Espéranto, Grésillon, St. Martin d'Arcé, FR-49150 Bauge-en-Anjou, Francio. Rete: kastelo@gresillon.org
- 15 – 17: Renkontiĝo de esperantlingvaj verkistoj kaj tradukistoj** en Hraščina, Kroatio, en vilaĝo Hraščina. Omaĝo al Zamenhof, verkojn de Mauro Nervi kaj István Ertl. Okazos nepublika kunsido de estraranoj de Akademio Literatura de Esperanto. Inf.: Kroata Esperanto-Ligo, Str. Kneza Mislava 11, HR 10000 Zagreb, Kroatio. Rete: spomenka.stimec@zg-t-com.hr
- 16 – 17: Esperanto-tago** – malfermo de la Oktoberfestoj en Munkeno, Germanio. Tradicia fondtaga festo de la Esperanto-Klubo kiel enskribita asocio. Komuna rigardo de la inaŭgura oktoberfesta manifestacio sabate kaj dimanĉe. Muziko kaj literatura programo, kafo kaj kuko kaj komuna promeno al la Esperanto-placo. Se dezirata, unuhora gvidado en Esperanto tra la urbocentro. Inf.: Esperanto-Klub München e.V. Schwantghalerstr. 80, DE-80336 München, Germanio. Rete: fritz_hilpert@web.de
- 21 – 22: Rolo de internaciaj lingvoj ekde la epoko de Zamenhof ĝis la nuntempa multkultura mondo** en Poznań, Pollando. Interlingvistikaj Studoj (Lingvistika Instituto, Adam Mickiewicz Universitato en Poznań, Pollando), kiu festas sian 20-jariĝon ĉi-jare, organizas sian kvaran internacian Interlingvistikan simpozion inter la kutima septembra interlingvistika sesio (kaj la tradicia kultura festivalo Arkones), dediĉita al internacia komunikado, al la vivo kaj verkaro de Zamenhof kaj al diversaj aspektoj de Esperanto. Inf.: Interlingvistikaj Studoj de UAM, Lingvistika Instituto Adam Mickiewicz Universitato, Al. Niepodległości 4, PL-61-874 Poznań, Pollando. Rete: interlingv@gmail.com
- 22 – 24: ARKONES** (ARTaj KONfrontoj en ESperanto) - en Poznań, Pollando. ARKONES (ARTaj KONfrontoj en ESperanto) estas sendependa kultura kaj arta esperantista aranĝo en Poznań, Pollando. Granda manifestacio de Esperanto-kulturo. Inf.: <http://www.esenco.org/eo/>, tobiasz@esenco.org
- 22 – 30: Ĉeĥa Rendevuo Svitavy** en Bartošovice, Ĉeĥio. Inf.: Silezia Esperanto Asocio rete: pomer@wp.pl
- 28 – 30: Celebrado de la 110-a datreveno de la unua Esperanta societo en Rijeka kaj Kroatio** en Rijeka, Kroatio. Ĉefa festo en Rijeka okazos sabaton 30-an de sept., de la 16-a ĝis la 19-a horo. Filatela kaj pentroarta ekspozicio dum 3 anoncitaj tagoj. Inf.: Esperanto-Societo Rijeka, Blaža Polića 2, HR-51000 RIJEKA, Kroatio. Rete: esperanto.rijeka@ri.htnet.hr
- 29 sep – 03 okt: 17-a KoKoLoRES** – Kafoklaĉo kaj Ludoj dum RENkontiĝo Semajnfina - en Schwerte, Ruhr-regiono, Germanio. La aranĝo por ludemuloj, sed ne nur, laŭbezono okazos kurso por komencantoj. Inf.: Petra Dückerhoff, rete: petra.dueckershoff@esperanto.de
- 29 sep – 03 okt: TORPEDO 12** en Herzberg am Harz, Germanio. Pedagogiaj Tagoj, spertinterŝanĝoj pri instruado, metodoj, lernmaterialoj, Erasmus+ projekto, 79a GEA-Studmodulo: klerigado, pluklerigado por Esperanto-instruantoj, instruistoj. Inf.: Interkultura Centro Herzberg, 6 Grubenhagenstr., DE-37412 Herzberg am Harz, Germanio. Rete: esperanto-zentrum@web.de

Oktobro 2017

- 01 – 06: 7a Esperantista Migrado Aŭtuna (EMA)** ĉe la Meza Mozelo. Informoj ĉe wolfgang.bohr@esperanto.de
- 13 – 15: Studsemajnfino** en Bornerbroek, Nederlando. En tiu studsemajnfino vi povas lerni kaj plibonigi vian konon de Esperanto. Kursoj diversnivela. Inf.: Esperanto Nederland, Arubastraat 12, NL-9715 RW Groningen, Nederlando. Rete: studsemajnfino@esperanto-nederland.nl
- 13 – 15: Konferenco de Ĉeĥa Esperanto-Asocio.** Pinta aranĝo de ĈEA kun labora traktado, temaj seminarioj kaj programoj ekskursaj, kultura kaj amuza. Informojn sekvu regule ĉe la asocia retejo. Jam disponeblas aliĝilo en PDF kun pli detalaj informoj. Eksterlandanoj bonvolu aliĝi al vratislav.hirs@esperanto.cz
- 25 – 29: Korusa renkonto de Interkant'** en Bauge, Francio. Korusa renkonto de Interkant' kun Zdravka Lenepveu. Inf.: Maison Culturelle de l'Espéranto, Grésillon, St. Martin d'Arcé, FR-49150 Bauge-en-Anjou, Francio. Rete: kastelo@gresillon.org
- 25 okt – 01 nov: AŬTUNE** en Bauge, Francio. Aŭtune la ferioj, kun halovena festo, seminario pri instruado kaj uzo de Esperanto kun infanoj. Inf.: Maison Culturelle de l'Espéranto, Grésillon, St. Martin d'Arcé, FR-49150 Bauge-en-Anjou, Francio. Rete: kastelo@gresillon.org
- 27 – 29: KKPS, Klač-Kunveno Post-Somera** en Lunteren, Nederlando. KKPS okazas ĉiujare en Nederlando en semajnfino ĉirkaŭ haloveno. Inf.: Nederlanda Esperanto-Junularo, rete: kkps.klackunveno@gmail.com
- 29: 120. naskiĝtago de Jakobo Szapiro** en Białystok, Pollando. Prezento de la gvidlibro de J. Szapir en Esperanto. Inf.: Bjalistoka Esperanta Societo, rete: pwierzbowski@gmail.pl

Novembro 2017

- 03 – 05: Kultura Semajnfino** en Homburg, Germanio. Semajnfina aranĝo: Esperanto-kurso por komencantoj, por progresintoj, seminario / prelego por Esperanto-parolantoj, ekskurso en la ĉirkaŭaĵon, diservo kun pastro Kronenberger, sabatvespera distra programo, vigla babilado ĉe malvarmaj trinkaĵoj (knaĵo), libroservo, infana programo. Inf.: Oliver Walz, Sarlanda Esperanto-Ligo r.a., Alter Hangarten 2, DE-66440 Blieskastel, Germanio. Rete: info@esperanto-saarland.de

Decembro 2017

- 08 – 10: 80-a GEA-Studsesio kaj Tradicia Zamenhof-festo** en Herzberg am Harz, Germanio. La studsemajnfino ofertas fakprelegojn, diskutadon, lingvan kaj fakan perfektigon. La 9-an de decembro okazos la jam tradicia Zamenhof-festo kun komuna manĝado, kantado, ludoj, ktp. Inf.: Interkultura Centro Herzberg, 6 Grubenhagenstr., DE-37412 Herzberg am Harz, Germanio. Rete: esperanto-zentrum@web.de
- 27 dec – 03 jan: 16-a Novjara Renkontiĝo** en Saarbrücken, Germanio. Kutime ĉ. 150-200 gastoj, inter ili sesdek da infanoj kaj junuloj. Apartaj programoj por junuloj sub la nomo "Novjara Internacia Semajno" (NIS). Konversacia rondo kaj kursoj por komencantoj kaj progresantoj. Inf.: Lu Wunsch-Rolshoven, Wiclefstr. 9, DE-10551 Berlin, Germanio. Rete: lu.esperanto@gmx.de
- 27 dec – 03 jan: LUMINESK** – La silvestra renkontiĝo de Germana Esperanta-Asocio. Pliaj informoj ĉe www.esperanto.de/eo/enhavo/luminesk-0
- 27 dec – 03 jan: Junulara Esperanta Semajno**, JES - 2017 - en Szczecin, Pollando. Inf.: Pola Esperanto-Junularo.

Aktualaj informoj ankaŭ ĉe:
<http://www.eventoj.hu/2016.htm>

Warum wurde Esperanto verfolgt?

La danĝera lingvo in einer Neuausgabe – und jetzt auch auf englisch: Ein Interview mit Ulrich Lins

Vor rund einem Jahr ist eine revidierte Neuausgabe des Buches La danĝera lingvo erschienen. Mit dem Autor, Ulrich Lins, sprach Wolfgang Schwanzer, Inhaber des Esperanto-Buchversandes.

Das Buch ist erstmals 1988 erschienen. Was hat Sie bewogen, nach fast dreißig Jahren eine Neuausgabe zu verfassen, und was ist darin neu?

Das Thema, das ich in dem Buch behandle, ist nicht neu. Es geht um die Verfolgungen, die das Esperanto unter den Diktaturen im 20. Jahrhundert erleiden musste. Aber ich konnte neues Material auswerten und im Zuge der Revision auch einige Teile straffen.

Wann haben Sie begonnen, sich mit dem Thema zu beschäftigen?

Das ist jetzt über fünfzig Jahre her. Damals, als junger Student, nahm ich den dreißigsten Jahrestag des Verbots des Deutschen Esperanto-Bundes (DEB) zum Anlass, die Hintergründe der Anfeindungen des Esperanto durch Hitler und den Nationalsozialismus aufzuhellen. Das vorläufige Ergebnis war die Artikelserie „Esperanto dum la Tria Regno“. Sie erschien Ende 1966, Anfang 1967 in der *Germana Esperanto-Revuo*, der Vorläuferzeitschrift von *Esperanto aktuell*.

Wie war die Reaktion?

Ungläubiges Erstaunen. Über das Thema war bis dahin geschwiegen worden. Wir müssen uns in Erinnerung rufen, dass eine ernsthafte Vergangenheitsbewältigung in den ersten zwanzig Jahren nach Kriegsende eher ungewöhnlich, fast anstößig war. Wie Sybille Steinbacher, die Leiterin des Fritz-Bauer-Instituts in Frankfurt/Main, unlängst in der *FAZ* hervorgehoben hat, begann man sich für die Verfolgungs- und Vernichtungspolitik des Nationalsozialismus erst Mitte der sechziger Jahre näher zu interessieren. Viele Leser der Artikelserie hatten die NS-Zeit als Esperantisten miterlebt. Sie lasen meine Arbeit daher mit Interesse. Ich wurde aber auch kritisiert. Einigen missfiel, dass ich über peinliche Aspekte ungeschminkt geschrieben hatte, nämlich die verzweifelten Versuche mancher Esperantisten, das NS-Regime zu beschwichtigen, indem sie den Nutzen des Esperanto „für Volk und Vaterland“ beteuerten.

Nicht nur Hitler war dem Esperanto feindlich gesinnt, sondern auch Stalin...

Das war mir früh bekannt, allerdings zunächst nur in groben Zügen. Die Quellenbasis war sehr unterschiedlich. Für die Zeit des Dritten Reiches konnte ich Einsicht in die Gestapoakten des Bundesarchivs nehmen sowie Zeitzeugen befragen. Vergleichbares war für die Geschichte der sowjetischen Esperantobewegung nicht möglich. Russische und ukrainische Überlebende der Verfolgungen, die ich anscrieb, antworteten entweder gar nicht oder nur ausweichend.

Trotzdem wird ja in Ihrem Buch die „Verfolgung der Esperantisten unter Hitler und Stalin“ behandelt. So lautet der Untertitel der 1988 im Bleicher-Verlag erschienenen deutschen Ausgabe, *Die gefährliche Sprache*.

Fast gleichzeitig mit der deutschen, gegenüber dem Original gekürzten Ausgabe brachte der Bleicher-Verlag auch die Esperanto-Ausgabe *La danĝera lingvo* heraus, die allerdings vollständig vom Esperanto-Weltbund (UEA) finanziert worden war. UEA wollte damals nicht selbst als Verleger hervortreten und ersann eine geschickte Konstruktion: Der Bleicher-Verlag diene zur Tarnung. So sollte vermieden werden, dass die UEA-Landesverbände in Osteuropa, die noch immer mit dem ungewissen Status des Esperanto in der Sowjetunion konfrontiert waren, sich von der Offenlegung der stalinistischen Verbrechen provoziert fühlten. In der DDR blieb es bis zuletzt ein Tabu, die Verfolgung des Esperanto unter Stalin auch nur zu erwähnen.

Und war die „Konstruktion“ ein Erfolg?

Ja. Niemand protestierte gegen das Buch. Im damaligen Ostblock überwog die Genugtuung darüber, dass viele bis dahin unbekannte Fakten ans Tageslicht kamen. Andererseits wurde das unter dem Namen des Bleicher-Verlags herausgegebene Buch schnell von der Entwicklung überholt. 1988 war bereits Michail Gorbatschow im Amt, und knapp anderthalb Jahre nach Erscheinen der beiden Bleicher-Titel fiel die Mauer. Überraschend konnte im Frühjahr 1990 im Moskauer Progress-Verlag ein unveränderter Nachdruck von *La danĝera lingvo* erscheinen. So wurde das Buch auch sowjetischen Esperantisten zugänglich, von denen viele erst jetzt vom Ausmaß und den Hintergründen der Unterdrückung des Esperanto erfuhren.

Was ist der Hauptgrund dafür, dass es in vielen nichtdemokratischen Ländern zur Verfolgung der Esperantobewegung gekommen ist?

Diktatoren fürchteten, dass Esperanto als ein Vehikel für unkontrollierbare Gedanken dienen und die Kontrolle der eigenen Bevölkerung schwächen könnte. Besonders in der Sowjetunion wurde das Esperanto für Partei und Regierung „gefährlich“, denn Briefwechsel pflegende Bürger konnten mit seiner Hilfe einen kleinen Blick in die Außenwelt werfen und Vergleiche ziehen

zwischen den Propagandakampagnen im Innern und den Lebensbedingungen in anderen Ländern. Die sowjetischen Esperantisten praktizierten unerhörterweise einen alternativen Internationalismus.

Gibt es auch heute noch Länder mit Verfolgungen oder erheblichen Nachteilen für Esperantisten?

Die Zeit der Verfolgungen ist wahrscheinlich vorbei. Anders als in der Vorkriegszeit bekunden heute die meisten Regierungen zumindest nach außen ihr Wohlwollen für Beiträge zur internationalen Verständigung. Aber schauen Sie beispielsweise auf Nordkorea. Dort konnte sich Esperanto nicht ausbreiten, weil das Regime wie vorher der Stalinismus schon den bloßen Briefkontakt mit dem Ausland unterband. Allgemein muss man sagen, dass nach dem Schwinden der Gefahr, wegen Esperanto verfolgt zu werden, dessen Popularität in der Welt nicht sprunghaft gestiegen ist. Dennoch sollten wir uns darüber freuen, dass die feindlichen Ideologien zusammengebrochen sind und Esperanto den Nationalsozialismus und den Stalinismus überlebt hat.

Ist Ihr Buch auch über den Kreis der Esperanto-Anhänger hinaus bekannt geworden?

Frühere Versionen des Buches sind ins Japanische, Italienische, Deutsche, Russische, Litauische und Koreanische übersetzt worden. Von der Neuauflage ist im März 2017 eine englische Übersetzung (von Humphrey Tonkin) erschienen.

Einige Aussagen von Ulrich Lins sind bereits in der Internetzeitschrift Libera Folio (26.9.2016) veröffentlicht worden.

Im Vorwort der Neuauflage steht, dass nach Erscheinen der Ausgabe von 1988 neues, bis dahin nicht zugängliches Archivmaterial benutzt werden konnte. Um welche Quellen handelt es sich?

Gemeint sind u.a. weitere Akten des Reichssicherheitshauptamtes, der Zentrale von Gestapo und SS, aus denen hervorgeht, dass das NS-Regime an eine enge Verbindung zwischen dem Esperanto und den angeblichen Welteroberungsplänen der Juden glaubte und auch in verbündeten Staaten wie Ungarn und Italien jede Förderung des Esperanto zu verhindern suchte. Ich konnte auch nachweisen, was bisher nur vermutet worden war: dass Angehörige der Familie Zamenhof Anfang Oktober 1939, gleich nach dem Einmarsch der deutschen Truppen in Warschau, aufgrund einer Weisung aus Berlin verhaftet wurden. Sowjetische Archive blieben mir auch weiterhin verschlossen, aber ich konnte verwerten, was der russische Esperantist Nikolai Stepanow in der kurzen Zeit, in der Akten des KGB begrenzt eingesehen werden konnten, über das Schicksal von Ernest Dresen und anderen sowjetischen Esperantisten in Erfahrung gebracht hatte.

Und konnten Sie nun auch Zeitzeugen befragen?

Leider waren viele inzwischen tot. Aber ganz allgemein konnte ich Esperantisten in den von der Verfolgung betroffenen Ländern jetzt uneingeschränkt befragen. Ich meine damit besonders den gesamten ehemaligen Ostblock. Zu meinen prominentesten Interviewpartnern gehörte der kürzlich (im März 2017) verstorbene frühere Prager Kardinal Miloslav Vlk. Er hatte als Schüler Esperanto gelernt und übte 1952 in einem Abituraufsatz versteckt Kritik an Stalins Ablehnung des Esperanto.

Prezentante la anglan tradukon de *La danĝera lingvo*, la 12an de majo 2017 Ulrich Lins prelegis en Novjorko (en konstruaĵo apud la sidejo de UN) pri la persekutoj kontraŭ Esperanto. La prelego okazis en la kadro de anglalingva preleg-serio omaĝe al Tivadar Soros, kiun organizas Esperantic Studies Foundation kaj financas la familio Soros. La 19an de majo Lins prelegis esperantlingve pri la temo antaŭ membroj de la Esperanto-Societo de Novjorko; vd. la foton. La ĉeestantoj venis el Aŭstralio, Estonio, Germanio, Hispanio, Italio, Latvio, Tajvano kaj Usono. Sur la foto plej supre (la tria de maldekstre) estas Ulrich Becker, iama redaktoro de *Esperanto* aktuel. En la unua vico: maldekstre Humphrey Tonkin, apud li Ulrich Lins. ⇒⇒⇒

Welt der Bücher und Zeitschriften – Esperanto und andere Plansprachen Aktuelles, Wissens- und Bedenkenswertes aus der Deutschen Esperanto-Bibliothek Aalen

Folge 33 – Bialystoker Skandälchen um Zamenhof-Comic; das neue Urheberrecht

Kaum war mein Beitrag fürs vorige Heft abgeschickt, das fertige Heft unterwegs in die Druckerei und eine Version fürs Netz fertig gestellt, da ergab sich auch schon eine Aktualisierung; denn geendet hatte ich ja mit einem „ausverkauft oder Vertrieb eingestellt oder ...? Auch antiquarisch war nichts zu finden.“

Was passierte denn? Man sollte ja nie voreilig die Flinte ins Korn werfen! – und: Aufgeben ist oft nur Faulheit, also gilt es: immer wieder erneut zu recherchieren: Es konnte ja nicht sein, dass sich so eine ganze Auflage in Luft auflöst. Und in der Tat war das ja nicht der Fall, auch wenn die Bücherdienste, von UEA, FEL oder in Deutschland kein Angebot dazu haben. Irgendwann stieß ich dann auf einen Buchkatalog, der doch tatsächlich eine Version dieses Comics (mit Text in Englisch und Esperanto) anbot, sogar zu einem sehr günstigen Preis: [www.esperanto.it/index_htm_files/CATALOGO 2017.pdf](http://www.esperanto.it/index_htm_files/CATALOGO%202017.pdf)

Und als mir kurz darauf Dieter Dungert das neueste Heft 140 seines „Magedburga folio“ schickt, da reibe ich mir doch die Augen: sehe ich das richtig? Ja, es geht in der Tat um *genau diesen* Comic! Dieter bezieht sich dabei wohl auf „Libera folio“, das darüber bereits am 22. Mai berichtete. Nun, das libera folio schätzen viele Esperantisten nicht so sehr, weil sie darin „quasi die Bildzeitung in Esperantujo“ sehen – das mag übertrieben sein, aber ich gestehe gerne, dass auch ich dort nicht regelmäßig lese (aber einfach nur deshalb, weil man eben nicht überall mitlesen kann).

Worum geht es da? Marek Chojnowski ist Ratsherr im Stadtrat von Białystok und repräsentiert dort die nationalkonservative rechts-populistische Partei PiS, Prawo i Sprawiedliwość (= Recht und Gerechtigkeit; über die Einordnung der Partei lässt sich trefflich streiten; viele bezeichnen sie als national-klerikal oder gar nationalistisch-rechtskonservativ). In einer Pressekonferenz am 12. Mai

entrüstete er sich darüber, dass der Zamenhof-Comic auch das Pogrom von 1906 erwähne, bei dem fast 90 tote Juden zu beklagen waren. Dazu wählte er sich berufen, weil die Herausgabe wohl mit Subventionen der Stadt gefördert worden war; daher gehe es gar nicht, dass dieses Buch dem Ruf der Stadt schade.

Zunächst schien es, als hätte man diese Pressekonferenz kaum wahrgenommen, vor allem außerhalb Białystoks. Doch gerade die Judenheit hatte sehr wohl ein Gespür für die hier angedeutete antisemitische Stimmung. Man las sogar von Zensur, war doch gefordert worden, die Erwähnung des Pogroms in Folgeauflagen zu tilgen. Das wiederum fanden auch Seiten mit reinem Comic-Zielpublikum einer Erwähnung wert (man kann es also nicht als pure Empfindlichkeit jüdischer Kreise oder Esperantisten abtun).

Der zweite Bürgermeister Rafał Rudnicki ruderte dann auch zurück und meinte, die Stadt wolle keine Zensur, aber wenigstens die Erwähnung, dass die Pogrome von zaristischen Kreisen ausgingen. Er hätte wohl besser erst im Text nachgesehen; denn genau dies war ja dort bereits zu lesen (ein Bild dazu auf der Folgeseite):

Pressekonferenz und Meldungen darüber bezogen sich auf die polnische Comic-Ausgabe, die mir nicht vorliegt. Ich denke aber, dass die englische Ausgabe kaum anders getextet wurde, nur die Bilder sind wohl anders gewählt. Im Text des Comics erzählt Zamenhof: „En 1906, en la Dua Kongreso en Ĝenevo, mi devis menciigi eventojn de Bjalistoko ... ilia tuta kulpo konsistis nur en tio, ke ili parolis alian lingvon kaj havis alian gentan religion ...“ und der Comic fährt dann fort: „Ĉu vi scias, ke ...? En 1906 en Bjalistoko, laŭ la inspiro de caraj aŭtoritatoj (armeo kaj polico), okazis pogromo de la juda loĝantaro. Tiam pereis 88 personoj, el kiuj 82 estis de judisma kredo.“

Nun zum nächsten Thema! Ende Juni war es endlich soweit: die lange erwartete Überarbeitung des deutschen Urheberrechts passierte die letzten Abstimmungen in Bundestag und Bundesrat und wird (wohl ab 1.3.2018) als *UrhWissG* in Kraft treten können.

Im Spannungsfeld zwischen den Interessen des freien Zugangs zu Wissen und den berechtigten Interessen der Urheber (und der Verleger als deren Mittelmänner) war es nie unumstritten. Man muss jetzt sorgfältig prüfen und nachlesen, was sich alles zum Guten gewendet hat (aus wessen Sicht?) und wo dringend noch Nachbesserungsbedarf besteht.

Das wird nicht so schnell gehen, und so will ich auch nicht sofort im Detail darauf eingehen; es sollte hier mal erwähnt werden – wir werden weiter beobachten und sehen, was sich für die Praxis in Bibliothek und Fernleihe tun wird.

Doch werfen wir einen kurzen Blick auf das Regal mit neuen Büchern: im Vorjahr erschien bereits das *Oklingva medicina enciklopedia vortaro* des Kroaten Jozo Marević. Vor mehr als einem Jahr hatte ich in Kroatien angefragt, ob die Bibliothek ein Freiemplar oder doch wenigstens einen Sonderpreis erhalten könnte. Da diese Kommunikation nicht zu einem Erfolg führte, haben wir nun von anderer Seite bestellt, und nun ist es da, da schwerste und wohl größte Buch der Esperantowelt, das die Rekordzahlen von Árpád Máthés Zeitschriftenbibliographie übertrifft: es ist gewichtiger, fast 4,5 kg, größer, dicker und mit 3148 Seiten auch umfangreicher. Eine ausführliche Besprechung von Dr. Christoph Klawe findet man in der Fachzeitschrift *MIR, medicina internacia revuo* im Dezember 2016 oder in der *revuo Esperanto* von Mai 2017.

Zu guter Letzt werfen wir auch noch einen Blick auf den Zeitschriftenbestand. Das Sterben der Papirausgaben geht munter weiter; jetzt hat es auch das renommierte Blatt „*ipi, informilo por interlingvistoj*“ getroffen, das Detlev Blanke ein ganzes Vierteljahrhundert erfolgreich betreut hatte. Mit der Nummer 25(2016)99 erschien die letzte gedruckte Ausgabe. Stolze 98 Nummern konnte er selbst redigieren, in der letzten würdigen Sabine Fiedler und Cyril Brosch noch einmal sein Leben und Werk und bieten die (wohl nicht letzte?) Fortschreibung seiner schier endlos scheinenden Publikationenliste.

Das Heft endet dann mit einer (meiner Ansicht nach) ebenfalls traurigen Mitteilung Humphrey Tonkins (der diese natürlich in positivere Worte kleidet): „*Intertempe la mondo ŝanĝiĝis. Kiam fondiĝis IpI kaj ties antaŭulo, la reto estis nur utopia espero, komputiloj estis novaj, pezaj kaj neflekseblaj, kaj la ĉefa ligilo inter interlingvistoj estis presitaj tekstoj kaj poŝtaj servoj. En la nuna jarcento ni eniras novan eraon, kiam regas tuja reta komunikado, sociaj medioj, kaj tekstado. Necesas adapti nin al tiu nova erao. ... Ek de nun ni transiros al reta komunikado, do ĉesos aperi papera informilo.*“

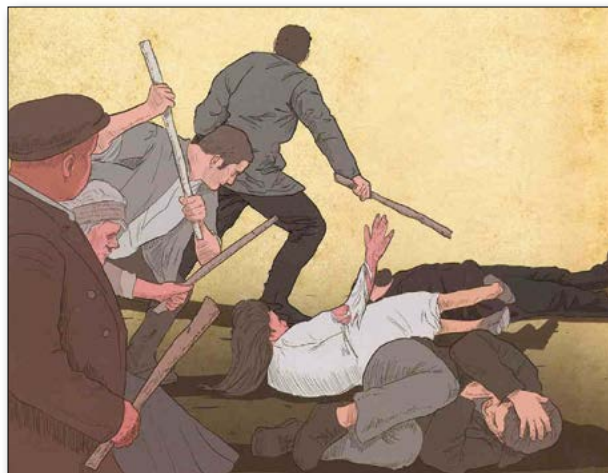
Das Gute daran (für die Außenwirkung in der englischsprachigen Wissenschaft): ab sofort erscheint in ähnlicher Form (wie das bisherige *ipi* in Esperanto, das natürlich weiter leben wird, aber nicht mehr auf Papier) ein neues Periodikum namens „*ifi, information for interlinguists*“, das in englischer Sprache versuchen wird, einen noch weiteren Interessentenkreis zu erreichen: „*The passing of Detlev Blanke was a huge blow for us all, and for the field of interlinguistics. We hope that we can continue his work in this new form and that we will be worthy of his legacy.*“ Detlev Blankes Tod war ein großer Schlag für uns alle und für die Interlinguistik. Wir hoffen, in dieser neuen Form

seine Arbeit fortsetzen zu können und uns damit seines Vermächtnisses würdig zu erweisen.

Warum ich das thematisiere? Ich finde dieses langsame Zeitschriftensterben gar nicht so gut, weil Bestand und Überdauern da nicht mehr gesichert sind. Langzeitarchivierung ist zwar ein interessantes Thema, und auch der deutsche Gesetzgeber hat endlich Grundlagen für die Praxis der Nationalbibliothek geschaffen: Die DNB ist bereits seit 2006 für die Sammlung und Bewahrung auch von Netzpublikationen zuständig. Mit der neuen Bestimmung kann sie ihrem Auftrag endlich in rechtssicherer Weise nachkommen.

Dieses Zeitschriftensterben greift immer mehr um sich, und es gibt diverse Stufen und Varianten dieses Sterbens: Eine Zeitlang publiziert man parallel zur gedruckten Ausgabe auch Seiten im Netz. Manche Zeitschriften bieten ihre älteren Hefte auch als kostenfreie pdf-Ausgaben an (das jeweils aktuellste oder die Nummern des laufenden Jahres sind dann den "echten" Abonnenten vorbehalten, gegen Eingabe eines Passworts. Irgendwann lässt man dann doch die gedruckten Ausgaben verschwinden oder versendet einfache Kopien, zuweilen in minderer Qualität an die älteren, zu konservativen Mitglieder, die nicht auf Papier verzichten wollen oder können. Und schlussendlich findet dann der endgültige Schnitt statt, indem man seine pdf-Dateien nur noch gegen Abo-Gebühr verkauft. Soweit zum langsamen Aussterben gedruckter Ausgaben; dabei wurden noch nicht einmal *die Periodika* genannt, welche primär und ausschließlich im und für das Netz erscheinen und auch so geschaffen wurden.

Seit 2012 sammelt die Deutsche Nationalbibliothek ausgewählte Webseiten. Diese werden durch einen Dienstleister über ein automatisiertes Verfahren (Webharvesting) eingesammelt. Beim Sammlungsaufbau strebt die Deutsche Nationalbibliothek auch die Zusammenarbeit mit externen Partnern an. Esperanto-Seiten jedoch stehen da nicht im Fokus.

Als ich vor fast 25 Jahren eine Einladung zum Besuch der Frankfurter Buchmesse erhielt, um dort einen Tag mit Heinz Max Bleicher und Peter Härtling zu verbringen, ahnte ich noch kaum, was für ein Privileg mir da zuteil wurde. Gerne erinnere ich mich zurück an beide Herren, die jeder auf seine Art ein Flair von Persönlichkeit ausstrahlten: der liberale Verleger aus Gerlingen, der sich nicht nur für Esperanto-Publikationen, sondern auch vor allem für die Versöhnung mit unseren jüdischen Mitbürgern einsetzte, und der Schriftsteller Peter Härtling, bekannt als Preisträger des Aalener Schubart-Literaturpreises, ein herzlicher und weltoffener Mitmensch mit Interesse an fast allem: an Kindern, auch mit Behinderung, an Musik und Menschen im Schatten.

Jetzt gab er mir Anlass, hier wenigstens einen kurzen Nachruf zu verfassen:

Peter Härtling *13.11.33 – † 10.7.17

– פֶּטֶר הֶרְטִינְג פֶּטֶר Pētā Herutoringu – am besten soll *Petro Hertlingo* doch selber zu Worte kommen, und zwar mit einem seiner (und meiner) Lieblingsgedichte:

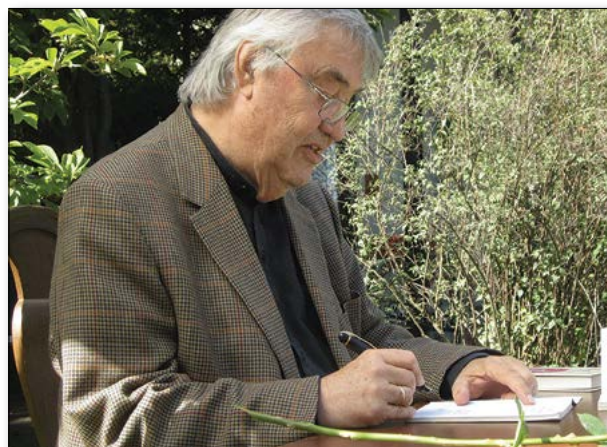
Se ĉiu unu floron plantus,
ĉiu homo sur ĉi ter',
kaj, anstataŭ pafi, dancus,
pagus per ridet', ne per moner';
se ĉiu al alia varmon donus
kaj pri forto ne plu fanfaronus;
se neniu plu alian pikus,
en mensogon ne plu sin implikus;
se la oldaj iĝus kiel junaj,
ŝarĝojn portus en strebadoj kunaj;
se fareblus tiuj «se» precize,
ja ne vivus ni jam paradize.
Tamen, kion la milit-amoko
preskaŭ fuŝis, komenciĝus: hom-epoko.

(*Esperantigo de Adolf Burkhardt 1985*)

Zwei Werke von ihm sind auch in Esperanto übersetzt:

- 📖 Tia estis Hirblo : kiel Hirblo venis en la hejmon, kial li estas malsimila ol aliaj, kaj ĉu estas eble helpi al li / Hertlingo Petro. - 1-a eld. Esperantigita. Gerlingen: eldonejo Bleicher, [1992]. - 94 p.
- 📖 Avinjo: la rakonto pri Kalle, kiu perdas siajn gepatrojn, kaj lia avino decidas zorgi pri li / Peter Härtling. Bildoj de Peter Knorr. [Trad. kaj eld.: Nora Caragea]. - 1-a eldono - [Frankfurt am Main: Caragea, 2000]. - 79 p. : ilustr.

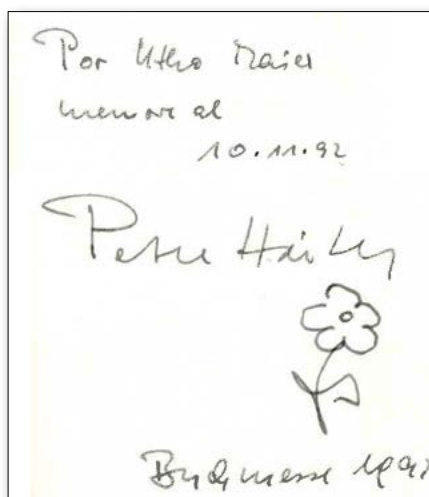
Petro Hertlingo – diese Esperantoform seines Namens hat er selber so autorisiert.

Wem es gelingt, eines der Hörbücher dazu zu erwerben, in dem Härtling selber "seinen Hirbel" liest, der kann sich glücklich schätzen; denn genau so war er, nicht nur "der Hirbel", sondern Härtling selber! Nach meinen Informationen gibt es diese CD nur noch gebraucht bei Medimops, leider.

Aber: besuchen Sie doch mal wieder Ihre örtliche Stadtbücherei! Die hat womöglich ein Exemplar zum Ausleihen - das ist allemal preiswerter und vermittelt auch einen Eindruck von Peter Härtling.

Utho Maier

WENN JEDER EINE BLUME PFLANZTE,
jeder Mensch auf dieser Welt,
und, anstatt zu schießen, tanzte
und mit Lächeln zahlte statt mit Geld –
wenn ein jeder einen andern wärmte,
keiner mehr von seiner Stärke schwärmte,
keiner mehr den andern schlug,
keiner sich verstrickte in der Lüge,
wenn die Alten wie die Kinder würden,
sie sich teilten in den Bürden,
wenn dies WENN sich leben ließ,
wär's noch lang kein Paradies –
bloß die Menschenzeit hätt angefangen,
die in Streit und Krieg uns beinah ist vergangen.

Peter Härtling
10.11.92

Sinprezentanto: Michaela Stegmaier

Saluton karaj membroj,

Mi nomiĝas Michaela, havas 23 jarojn kaj nun estas la prezidantino de GEJ. Mi naskiĝis kaj kreskis en Herzberg am Harz – la Esperanto-urbo, kie mi en la jaro 2007 komencis lerni Esperanton en libervola kurso en mia gimnazio. Post nur unu jaro da lernado mi vojaĝis al IJK en Roterdamo kaj partoprenis en SALO, la ĝemelurba interŝanĝo de junuloj el Herzberg kaj Góra en Pollando.

Ekde tiam mi vojaĝis ĉiun jaron al renkontiĝoj por uzi la lingvon kaj ekkoni homojn el la tuta mondo. En IJK kaj JES mi unue partoprenis en 2015. Post longa tempo, en kiu

ICH (Interkultura Centro Herzberg) sendis min al aranĝoj, mi komencis mem organizi veturojn kun etaj grupoj de junuloj el Herzberg. Nun mi kunorganizas renkontiĝojn, ĉefe JES, por vi kaj junuloj el tuta Eŭropo kaj mi ĝojus ekkoni multajn de vi dum niaj aranĝoj.

En la jaro 2013 mi komencis studi naturajn sciencojn en Braunschweig. En Februaro mi finis mian bakalaŭran studperiodon kaj komencis la duan kun Erasmus+-semestro en Pollando. Tio ebligis viziti multajn etajn aranĝojn en la ĉirkaŭaĵo.

Mi kontaktiĝis kun membroj de Varsovia vento, E@I (education@internet), la slovaka (SKEJ) kaj la ĉeĥa

(ĈEJ) Esperanto-junularoj ktp. Mi ĝuas la kunlaboron kun la aliaj estraranoj, kaj mi volas danki al Annika kaj Jarno, kiuj multe laboris por GEJ antaŭe kaj daŭre ĉiam volonte subtenas nin. Se vi havas demandojn, ideojn aŭ ŝatus publikigi artikolon, sinprezenton aŭ vian plej ŝatatan recepton (germane aŭ Esperante) vi povas kontakti min per michaela.stegmaier@esperanto.de.

PEKO 2017

PEKO – Printempa Esperanto-Kunveno de la Verdaj Skoltoj estas por mi ĉiam mallonga rompo de la realeco. Mi atendas revidi delonge konatajn amikojn, sed ankaŭ povas renkonti nekonatajn esperantistojn.

Ĉi-jare estis la unua PEKO, en kiu mi partoprenis kun Timm. Ĝi okazis ĉi-jare de la 24a ĝis la 26a de marto en Amougies en Valonio. Ni aliĝis malfrue kaj pro mia gravedeco iris aŭte. Ne malbona ideo, ĉar la kutima veturisto de kaj al la stacidomo ĉi-jare bedaŭrinde ne povis veni, do Valère, la organizanto, havis duoblan taskon.

Kiam ni alvenis, unue estis iom ĥaosa situacio pri ĉambroj, ĉar eĉ homoj kiuj ne antaŭe aliĝis, alvenis. Sed finfine la organiza teamo sorĉis kaj trovis bonan solvon por ĉiuj.

La plej interesa dormaranĝo estis farita por la Verdaj Skoltoj, kiuj ĉiuj dormis en unu ĉambro, surplanke kaj eĉ sur tabloj. Tiu grupo estas gvidata de Valère, kaj ili kunvenas ĉirkaŭ ĉiu monato, ie en cirklo de ĉirkaŭ 200 km ĉirkaŭ Luksemburgio. En ĝi estas pluraj naciecoj, kaj kompreneble ankaŭ pluraj denaskaj lingvoj. Mirinda

initiato de Valère, ĉar preskaŭ ĉiuj iamaj aliĝintoj daŭre entuziasmeĝas.

Mi dum la renkontiĝo okupiĝis pri trikado ĉe Christine, aŭskultis prelegon de Yves pri Esperanto-disvastigo en la reto, lernis pli pri Pasporta Servo kaj ĝiaj defioj kaj vespere eĉ kantis. Intertempe mi apenaŭ vidis Timm, kiu aliĝis al preskaŭ ĉiuj TEJO-studsesioj pri merkato.

Pri manĝo oni povas diri: ne estis granda elekto, sed la kuiristo mirakle okupiĝis pri la multaj malsamaj manĝoreĝimoj. Islamano, vegano, vegetarano, senglutenulo, senlaktoza... Iun tagon estis ĉirkaŭ 7 malsamaj bovloj por malsamaj postuloj, en la grupo de ĉirkaŭ 70 homoj...

Promenanta, kuŝanta en suno, instruanta trikadon... oni apenaŭ povis maltrafi fotemulojn.

Kompreneble ankaŭ la etuloj estis bone prizorgitaj, ĉefe de Nicky. Feliĉe ŝi ne nur prizorgas etulojn, sed ankaŭ pli grandaj uloj rajtas aliĝi, ĉe ŝi mi povis fari belan sakon por mia naskiĝonta etulo.

Krome eblis ludi. Pluraj homoj kunportis ludojn. Plej memorebla estis vespera homlupa ludo, en la ĉambro de la Verdaj Skoltoj. Kvankam estas bedaŭrinde, ke ĉiam homoj

estas eligitaj de la grupo, daŭre estas interese malkovri interhomajn rilatojn.

Do, ĉu mi konsilas? Certe jes. Estas bela kaj interesa renkontiĝo, por ĉiuj, krom eble por tiuj kiuj valorigas feriojn per hotelsteloj, anstataŭ per Esperantosteloj.

Tine Van Den Bruel

Neuer Jugendstammtisch in Herzberg

Meine Freunde der Herzberger Esperanto-Jugend folgten am Sonntagabend, den 12.02.17 meiner zweiten Einladung zum Stammtisch mit dem Wunsch, dass alle nochmal zusammen an einen Tisch kommen, bevor ich mein Auslandssemester in Polen anrete.

Ich selbst kam auf Umwegen von Sande nach Herzberg und außer meiner Mama und meiner Schwester Janette wartete schon mein erster Gast auf mich. Rieke, die ich vor mittlerweile sieben Jahren auf dem Jugendaustausch SALO der Städtepartnerschaft Herzberg-Góra kennengelernt habe kam aus Braunschweig, um alte Freunde wiederzusehen. Wir fingen an Schnitten und Getränke vorzubereiten, als es klingelte und Felix vor der Tür stand. Ihn kenne ich schon seit langem vom Turnen und die letzten zwei Jahre hat er mich zum JES begleitet. Ich hatte eine Überraschung für ihn: In Sande, wo ich übers Wochenende an einem Siebdrucklehrgang der Niedersächsischen Turnerjugend teilnahm, hatte ich Aufkleber mit dem Logo der DEJ gedruckt, weil Felix sich bei unserem letzten Treffen Aufkleber gewünscht hatte. Durch das Druckverfahren waren etwa 20 Aufkleber auf einem großen Bogen und ich gab Felix die Aufgabe, sie mit einem Schneidebrett in das richtige Format zu bringen. Es stellte sich heraus, dass diese Aufgabe den Abend über mehrere Leute beschäftigte. Als nächstes kam Cornelia zu uns. Sie studiert mittlerweile in Germersheim und ist gerade für die Semesterferien in die Heimat gekommen, wo sie für das Esperanto-Zentrum eine große Unterstützung darstellt und immer fleißig und fröhlich mithilft. Sie übernahm Felix Aufgabe am Schneidebrett und er kümmerte sich um die Resteverwertung der Aufkleber. Als nächstes kam Mike, den wir alle schon lange nicht mehr gesehen hatten. Bis 2014 nahm auch er regelmäßig am SALO teil. Er ist kürzlich 18 Jahre alt geworden und lernt jetzt Sozialpädagogik. Anna komplettierte unsere Runde, sie brachte mir ein schönes violettes Notizbuch mit, und da ich tolle Freunde habe, war das nicht mein einziges Geschenk. Dann aßen wir zusammen Abendbrot, erzählten von alten Zeiten, sortierten Aufkleber, diskutierten Riekes Liebesangelegenheiten, sprachen über die Organisation des SALO und wie es mit dem Stammtisch weitergeht, wenn ich weg bin.

Sogar Zsófia Kóródy kam vorbei, freute sich über unsere Zusammenkunft, schenkte uns eine Packung polnischer Süßigkeiten und machte ein „grupfoto“ mit uns. Wir hatten viel Spaß und Cornelia fasste den Abend folgendermaßen zusammen: „Wir dekorieren eine Flasche, hören Esperanto-Reggae und sind total entspannt und ausgelassen“. Mike, der um „halb zwanzig Uhr“ nach Hause fuhr, um mit seiner Familie Pizza zu essen sagte: „Es war total schön, alte Freunde und Bekannte wiederzusehen“. Es lag Liebe in der Luft und alle waren gerührt von dieser Aussage. Felix beschrieb den Abend in einem Wort: „Gluema!“, ihm klebte dabei ein rotes Herz auf der Wange. „Bei so viel Energie und Lust, werden sich gute Erfolge einstellen.“, sagte Zsófia, die sich über so viel Unterstützung bei der Organisation des nächsten SALO freut. Meine Mama lobte uns für die gute Arbeit mit den Aufklebern. Bevor alle gingen nahmen sie sich auch ein paar Früchte unserer Arbeit mit. Zum Schluss möchte ich euch noch die Weisheit des Abends mitgeben: „Lachgummi ist der Konter zu Weingummi“ (Rieke). Und obwohl Felix vergessen hat, sich Aufkleber mitzunehmen, gilt natürlich: „Fine ĉio estas en ordo“.

Ich werde euch auch vermissen, Eure Michaela. Wenn ihr in der Nähe von Herzberg wohnt und andere Jugendliche kennenlernen wollt, die sich für Esperanto interessieren, dann meldet euch bei mir (michaela.stegmaier@esperanto.de) oder beim Esperanto-Zentrum (esperanto-zentrum@web.de) und ich schicke euch einfach eine Einladung zum nächsten Treffen per Mail.

Michaela Stegmaier

Pri KEKSO en Würzburg

La pasinta JES estis mia unua renkontiĝo, sed kompreneble ĝi ne estos mia lasta. Mi ŝategis festi la novan jaron kun aliaj esperantistoj, ĉar estis tre bela etoso. Mi aŭdis kelkajn prelegojn, partoprenis multajn interesajn kursojn kaj dancis ĝis la noktofin'. Sed plej grave: mi renkontis afablajn homojn, kiujn mi povis ekkoni.

Grandan dankon al la organiz-teamo kaj espereble ĝis la venonta jaro!

Janett Keilholz

Poliglota renkontiĝo

En la parko antaŭ la Universitato de Ekonomio en Bratislavo homoj ridas kaj babilas. Oni aŭdas la slovakon, francan, anglan, Esperanton kaj... – Ĉu tio estas la kimra? Jes, certe estas la kimra lingvo, ĉar dum la Poliglota Renkontiĝo lingvemuloj de la tuta mondo kuniĝas por paroli pri kaj en la lingvoj, kiujn ili ŝategas.

La Poliglota Renkontiĝo estas ĉiujara evento originale el Berlino, lanĉita de la konata poligloto Judith Meyer. Oni pruntis sukcesan formaton de grandaj junularaj aranĝoj kiel IJK kaj donis ĝin al la neesperantista mondo.

La evento, post trifoja okazo, forlasis ĉi-jare Berlinon kaj vizitis Bratislavin. La urbo montris sin de la plej bela flanko, kaj ni povis sunumi nin dank' al tre agrabla vetero kaj ekskursi al kasteloj. La programo estis vasta – de du-hora multlingva improviza teatro ĝis kantado kaj prelegoj pri konataj kaj nekonataj lingvoj. Dum la ekskursoj ni havis la eblojn sperti Slovakion kaj Bratislavin. El la kastelo en la mezo de la urbo malfermiĝis bonega vidindaĵo de la urbo, la arbaro kaj la rivero.

Interesa prelego temis pri kiel fari erarojn. Lindsay Williams substrekiis kiom grava estas fari ilin, ĉar por efike lerni lingvojn necesas fari multajn. Se ni forgesas tion, ni ne povas bone lerni nek subteni aliajn lernantojn. Oni bezonas kuraĝon por fari kaj lerni de eraroj en tiu procezo. Alia menciinda prelego estis pri la minoritata lingvo Nootka de Brian Loo Soon Hua, kiu jam prelegis pri la lingvo de la Musqueam en Kanado. Ĉu li en venontaj jaroj trovas novajn, interesajn lingvojn? Tim Morley faris belajn prelegetojn pri interesaj malfacilaĵoj de la angla. Li faris interaktivan prelegon, kaj demandis la publikon kion ili pensas pri “quite”. Ĝi povas signifi ion pli fortan aŭ pli malfortan, depende de la adjektivo kaj la kulturo.

Tim Morley, Charlotte Scherping kaj Aleksey G.

Multaj prelegoj estis en la angla, sed ankaŭ ekzistis “angla-malpermesita-zono” apud la enirejo. Ĉie oni aŭdis multajn lingvojn. Kune ni faris novan slovakon rekordon de plej multe da lingvoj parolataj sub unu tegmento kun 125 lingvoj. La kontrolisto de la slovakaj elektis tri el la partoprenantoj por ricevi medalojn persone, du, kies lingvojn li konis, kaj unu Jessie, ĉar ŝi emociu tuŝis lin, kvankam ke li ne komprenis la lingvojn, kiujn ŝi parolis.

Por mi persone, Esperanto kaj la Poliglota Renkontiĝo estasigitaj, ĉar tie mi ĉeestis mian unuan prelegon en Esperanto. La lingvo estis unu el la plej parolataj dum la Renkontiĝo. Estis prelegoj pri kaj en Esperanto kaj unu partoprenanto rimarkigis, ke ĝi estis la plej videbla lingvo dum la festivalo, dank' al la Esperanto-Asocio de Britio. La germana ankaŭ estis bone reprezentita. La prelego pri la lingvo de dekstruloj de Radoslav Štefančík temis pri la lingvouzado en politiko en Slovakio, prezentita en la germana. Kiom internacia estas tia nacia lingvouzado!

La influo de Esperanto-kulturo estas evidenta dum la evento kiel la gufujo. La kreinto de la evento, Judith Meyer, donis la taskon al tiuj, kiuj lastjare organizis la mirindan Universalan Kongreson. Teamo pri spertuloj pri eventorganizado: Lydia Machova, Peter Baláž kaj Dorota Rodzianko, kune kun multaj aliaj voluntuloj, kiuj organizis. Peter kaj Dorota estas la teamo malantaŭ E@I. 92 partoprenantoj parolis Esperanton je diversaj niveloj kaj estis tre videblaj.

La evento estas nekredeble bona eblo esti kun aliaj lingvemuloj, kun aliaj homoj, kiuj trovas gramatikaĵojn en la klingona lingvo ege interesaj. Mi ne povas atendi la venontan renkontiĝon kaj demandas min kie ĝi okazos!

Charlotte Scherping.

Esperanto denove dum Woodstock!

De la 3-a ĝis la 5-a de aŭgusto jam la duan fojon okazis, dum la granda kaj fama Festivalo Woodstock ĉe la pola/germana landlimo, Multkultura Vilaĝo Esperanto.

La projekton monsubtenis UEA kaj bonkoruloj, kiuj komprenis ĝian unikecon, direktitan al neimagebla amaso (duonmiliono!) da junularo: ideema, entuziasma, kiu jam 23-foje ĉeestis la senkoston rokmuzeikan festivalon, baptitan de ĝia organizanto Jurek Owsiak per la vortoj: Amo – Amikeco – Muziko.

Nia 20-persona teamo de mateno ĝis vespero laboris por informi kaj reklami pri Esperanto. La rikolto povas esti abunda, ĉar kursojn de Esperanto, gvidatajn de Stano Marček 3-foje po tage, allogis grupojn de entuziasmoj, kiuj dum 2-horaj lecionoj ellernis po 6-7 lecionoj! Alia

Bukedo da neforgesuminoj

Ed Borsboom: *Kie miozotas memor'*

Per tiu ĉi citaĵo el poemo de Eŭgeno Miĥalski, la konata nederlanda aŭtoro Ed Borsboom (Vivo de Lanti, Vivo de Andreo Cseh) prezentas bukendon da neforgesuminoj.

Temas pri libro memore kaj honore al 31 neforgesendaj ge-Esperantistoj. Borsboom en sia 165-paĝa libro reeldonas artikolojn, recenzojn, intervjuojn, ankaŭ portretojn verkitajn el retrovitaj leteroj. La artikolojn li inter 1960 kaj 2015 estis publikiginta en diversaj Esperantaj gazetoj. Pro tio la elekto de la koncernaj personoj ne povas esti kompleta listigo de memorinduloj, kiel Borsboom enkonduke bedaŭras. Sed tio ne malmeritigas la pravan intencon de la aŭtoro, savi la interesajn, dise aperintajn artikolojn de la forgeso sub la dika tavolo de la nun aktualaj gazetoj.

Jen kelkaj ekzemploj por apetitigi la legadon: La leganto ekscias pri la polino Eva Bondar, „la inspirita“, kiu lernis

la lingvon 60-jaraĝa kaj poste dum pluraj 20 jaroj sindone instruis Esperanton laŭ la Cseh-metodo en Polio, Litovio kaj eĉ Ĉinio. Foliuminte inter tirkestaj postlasaĵoj de Andreo Cseh la aŭtoro hazarde retrovis la enigman aŭtobiografieton de iu rumano Berci Darazs. Borsboom, scivolante ekscii pli pri tiu aŭtoro, sukcesas trovi ties imponajn literaturajn spurojn kaj eĉ elfosas ties adreson por letere korespondi kun Darazs.

La leganto konatiĝas kun s-ino Margarete Saxl, kiu dum la Londona UK en 1938 subite mortis. Oni tiam ne multon sciis pri ŝi. Borsboom, longjara prezidanto de la Internacia Esperanto Instituto en Hago (kiun fondis Andreo Cseh kaj Julia Isbrücker en 1930), sukcesas reliefigi grandan parton de ŝia vivo el postlasitaj leteroj de Andreo Cseh.

Kelkaj intervjuoj, kiujn Borsboom havis la ŝancon fari, estas aparte interesaj:

ekz. li intervjuis la filon de la nederlandano aŭtoro Hindrik Jan Bulthuis, por povi prilumi ĉi ties vivon kaj personecon ĝis tiam ne konatajn.

Borsboom iom ruze devis logi Karolon Piĉ al intervjuo, kiu vivis tre retire en tiam komunisma Ĉeĥoslovakio kaj kutime eĉ ne akceptis persone nekonatajn Esperantistojn.

Ni ekscias, kiujn kromvojojn Wil Manders devis iri kaj kiom li devis persite barakti por fine povi doktoriĝi „kun laŭdo“ pri „Kvin artefaritaj lingvoj“.

Dum interparolado kun Walter Kampfrad pri konataj SAT-anoj kaj ties sortoj en Lepsiko, tiam komunisma Orienta Germanio, „li sidis sur pingloj“, ĉar Kampfrad, estante ŝtata prokuroro, kondukis malafable kaj suspekteme kontraŭ la vizitanto el kapitalisma okcidenta lando.

La libro tamen enhavas ankaŭ ecojn, komentojn aŭ anekdotojn pri bone konataj ge-Esperantistoj, kiel Auld, Boulton, Cseh, Drezen, Gacond, Kalocsay, Lanti, Privat, Ŝirjaev, Tonkin, Urbanova, Varankin kaj Waringhien.

En ĉiu artikolo de la verko respeguliĝas la sinceraj respekto kaj la estimo de Borsboom antaŭ la vivlaboroj, la oferoj kaj sukcesoj de tiuj gravaj gesamideanoj.

„La stilo de Borsboom estas jen asepe historia, jen esperantisme pasia; ambaŭ formoj tute taŭgas laŭ la koncernaj ĉapitroj, kaj la sola bedaŭro estas, ke malmultaj historiistoj ĝis nun volis studi aliajn gravajn personecojn“ jen citaĵo el Minnaja / Silfer „historio de la esperanta literaturo“ pri la verkaro de Ed Borsboom, kiu validas ankaŭ pri la vere leginda „Kie miozotas memor“.

La kovrilo de la broŝurita libro montras foton de partoprenantoj de la TEJO-kongreso de 1956 en Büsum, Germanio.

La verko rememorigas 32 diversajn esperantistojn, kiuj por li kaj por Esperantujo havis grandan signifon.

La libro prezentas buntan kaj varian galerion de homoj el Esperantujo 'kiujn ni ne forgesu'.

Eldonis Internacia Esperanto-Instituto en Hago, Nederlando. ISBN 978-90-805651-4-2; prezo 9,- €.

Horst Vogt

furaĵo estis prelegoj de Kamil Dudkowski pri malmultekosta vojaĝado tra la mondo. La temo estis planita kiel kampanjo por Pasporta Servo, sed – ne venis permeso fari tion. Kamil, fervora vojaĝanto, kiu malgraŭ juna aĝo jam vizitis pli ol 70 landojn, allogis eĉ dufoje po tage interesigantojn pri veturado „preskaŭ sen mono“. Nia informa agado ĉe la stando estis pliriĉigita per kolektado de subskriboj por Paca Nobelpremio al la organizantoj de la festivalo. La rezulto estis pli ol dumil subskriboj! Gastojn en nian tendon invitis kantante JoMo kaj knabinetoj el la grupo Esperanto-Familio. Valoran helpon donis reprezentanto de TEJO Alessandro Bonfanti. Ili ambaŭ kun JoMo montris internaciecon de la lingvo, parolante kun la gastoj, interesigante ilin pri lernado de Esperanto.

Senlace laboris ĉe la stando ankaŭ nia plej maljuna teamano Kazimierz Krzyżak, iniciatinto de la projekto. Mi devas substreki rolon de la plej laboremaj viroj en nia tendumejo: Andreo Sochacki kaj Michał Sidorowicz. Ne mezurablebla estas valoro de la kontribuo de Stano Marček, kiu kunportis imponan informan kaj edukan materialon kaj instruis po 6 horoj tage! Pri mastrumado okupiĝis Ata Kaczanowska, kun helpo de junuloj, zorgantaj pri aĉetado de manĝproduktoj kaj tagmanĝoj.

Halina Komar

(Fotaj de Andreo Sochacki sur la dorsa kovrilo)

Multikultura Vilaço Esperanto en Woodstock 2017

